

ELŐFIZETÉS

BELYBRN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasabos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyúlter petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Kedd, május 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Lukács László Justhék ellen.
- Szegény özvegyek otthona.
- A kormány és a pártok.
- Elégedetlen vasutasok.
- Az aradi főispáni titkár válhlata.
- A vezér és pártja.
- A Polgári Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.
- Tarkaságok.

Hadüzenet.

Arad, május 6.

Nem így képzelték el ők Lukács Lászlót. De hogy is lehetett ez? Többségi miniszter, aki a maga pártjabeli emberekkel tölti be valamennyi tárcát. Azután a maga pártjának programját követi. Végül pedig — és itt áll meg a Justh-párti ész, — a parlament munkaképességének helyreállítására törekszik és hadat üzen az obstrukciónak.

Holott a természetes az lett volna, hogy a kabinetalakítást Batthyány Tivadarral és Holló Lajossal kezdi. A programot illetőleg átlibben a Justh-pártnak ez idő szerint való programjára és elveire. És ha a többség esetleg nem találta volna természetesnek, hogy a kormányprogramot a Justh-párt szabja meg: ez esetben ugyebár, a miniszterelnöknek oda kell állani az obstrukciós negyven mellé és velük együtt technikázni, névszerint szavazni.

Mindez magától értetődő lenne. De hogy a miniszterelnök az obstrukciót kisebbségi terrorizmusnak nevezi és azzal teljes erővel szembe száll? Kormányelnök ur, a Justh-párt nem várta ezt. Szerintük az

lett volna az ország érdekében való, ha a miniszterelnök beköszöntőjében megállapítja: az obstrukció a nemzet legszebb és legszükségesebb közjogi intézménye, amelyet örök időkre állandósítani kell, nehogy a magyar parlamentnek valaha eszébe jusson, a külföldi képviselőházakat majmolva, törvényeket hozni, paragrafusokon, közgazdasági dolgokon és jogelvi ügyeken rágódni. A mivel kapcsolatosan a miniszterelnöknek azt is le kellett volna szögezni: a többség a parlamentnek leglényegtelenebb kelléke, amelynek egyéb szerepe nincsen, minthogy kerete legyen a mindenkor obstrukciónak. Hogy ezek után mi a parlamentnek legfontosabb alkotó eleme, könnyen kitalálható.

A homlokkra csapnak: Lukács harcot hirdet! Mintha nem ők lennének azok, akik a békés kibontakozásnak, a józan meg egyezésnek minden lehetőségét elvágják. Mintha nem Justh Gyula legfőbb politikai tudománya: az engesztelhetetlenség lenne az okozója a politikai helyzet kritikus volta. Nem, ők nem akarnak békét és ha a választójog alapján egyességet kínál valaki nekik, tudnak oly lehetetlen feltételeket szabni az elé, hogy a béke célra ne jöhessen. És mégis, meg vannak ütözve, el vannak hülve, hogy a harcot föl akarják venni ellenük. Az alvezérek izgatottan járnak a folyosókon, a fővezér pedig, írják a parlamenti tudósítók, kerül a miniszterelnököt, hogy az tudomásul vegye, mikép ő haragszik rá.

Mindenki más előtt, aki nincs belévakulva az obstrukcióba, világos lehetett az

első perctől kezdve: Lukács László vállalkozása csak akkor járhat teljes sikerrel, csak akkor jelenthet tartós kibontakozást, csak akkor biztosíthatja a parlament munkaképességét és békéjét, ha az obstrukciónak véget vet. Szép szerével, meggyőző szóval, ha lehet; küzdelemmel és bátorsággal, ha kell. A kormányelnöknek szüksége van a törvényhozásra, a törvényhozásnak pedig nyugodtan, szabadon, kisebbségi önkény nélkül működő parlamentre. A kormányelnöknek pedig ezt kell mindennek előtt megszerezni.

Megnyugtatóak lehetnek az országra Lukács László miniszterelnöknek a nemzeti munkapárt vasárnapi értekezletén mondott szavai; annak a határozott szándékának bejelentése, hogy a magyar képviselőház mai állapotának véget kell vetni; e feladata megoldásában, ugymond, semmi akadály vissza nem tartja és ennek érdekében kész minden rendelkezésére álló eszközt igénybe venni. A jövőnek útjára világított ezzel a miniszterelnök. Az utra, amely ma még nehéznek, talán járhatatlannak tetszik, amely küzdelmes, amelynek megjárása teljes határozottságot, elszánást kíván: de azután a termő, gazdag mezők, a virulás földjei felé visz. Ami az arra felé haladást megnehezíti, vagy lehetetlenné teszi, — annak el kell maradni, vagy pedig le kell tapostatnia. Más mód nincs hátra.

És amíg az ország közvéleménye ezt várta Lukács Lászlótól és azt találja természetesnek, hogy Lukács László ezzel vezeti a többséget a küzdelemre, — a Justh-párt meg van lepetve, alig tud fölocsudni. Ejnye, ejnye, — hát mégse, Batthyány Tiva-

A drótos tótok.

Irta: Móricz Pál.

Bög a villamos vasut száguldozó kocsija. Olykor szikrák pattognak a vaskerekek nyomán. A főváros utcáin ezrével torlódik a nép. Az üzletek tükrös ablakából drága holmik kecseltetik a járókelőt. Budapest utcáin oly káprázatos, oly eleven minden. A színes embertömögön csupán egy daróc ruhás, szelid szöke arcu, jámbor kék szemű, bocskoros ember oldalog félénken. Dróttal, bádoggal telt nagy tarisznya zötyög a hátán.

— Ni, a drótosót! — a gyerekek pajzánul kiáltják. A szurtos ember megkönnyebbülten sóhajt fel, amikor a néptelenebb, csöndesebb oldalutára bekanyarodhatik. Már itt biztonságosabb a lépte. Szeges botját bátrabban ütögeti az utcaközhöz. Kormosok itt a házak és a homályos udvarokon úgy kiveti mellé a drótosót, hogy a tarisznyájában csörömpöl a bádog. Szakácsnék, szobaleányok, meg a mindenféle leányok, a negyedik emeleten is jól meghallják a hangját.

— Drótoztatnyi! ...
Repedt fazék, törött tányér az emeletes házakban is épen úgy kerül, mint faluhelyen. A konyhai személyzet keze az emeleten sincs megbiztosítva a cserépvesszelem ellen. Az emeletről is le-lekiáltanak:

— Győjjön fel, drótos!
A nagyobb forgalmat mégis a külsővárosrészekben és a fővárossal szomszédos nyaralótelepeken csinálják a drótos tótok. Odakint inkább ráérnek a hölgyek a drótozás művészetének istápo-

lására. Meg hát nemcsak fazekat drótoznak, teknőt iszkábnak Janóék, hanem különféle bádogból, drótból gyártott holmik is árusítgatnak. A hosszú téli estén szállásaikon, a külvárosi pince-szobácskákban egérfogót, tepsit, habverőt, pogácsaszaggatót remekelgetnek Janóék, amelyek mégis az alföldi magyar falvakban a legkapósabbak. Ezeket a fehér falvakat ezrével járják Janóék. Minden drótosóttnak megvan a maga járása, sőt a jobb falvakat az öregebb Janóktól úgy öröklük az ifjabb Janók, mint hitbizományi birtokot a gróf, meg a herceg urak. Az ilyen falvakban Janóék is bátrabbak és bizalmasabbak. Vidámabban kurjogtatják.

— Drótoztatnyi ken' gazdasszony!
A munkabéren felül étel, ital is körül néha. Disznótorok alkalmával még malac-körmös, malac aprólékos sárgakásával is kedveskednek Janónak. A mosolygós gazdasszony büszke a főztére:

— Kostolja csak kend is, Janó bácsi.
— Ugyis a kendtek nemzeti eledele, — ingerkedik Bajusz uram, a böllér. Janó elérte a tréfát. A kásátálnál magában vigyorog:
— Beszilj, csak beszilj! Azir mégis csak kása a zitel, tót a zember ...

Gyermekkoromból nekem is van ilyen János drótosót ismerősöm. Midőn a földön a tálat drótoztta, teknőt pléhelt, melléje kuporodtam és hallgattam a beszédét.

— Zurficskám, — ugymond, — a Tátrához közel fekszik az én falum, a Harikócz ... Az aztán a magas hegy a Tátra! Nyáron sem olvad

el tetejéről a hó. Az erdők mégis télen is mindig zöld.

— Nem lehet az Janó bácsi, — feleltem én, — hiszen őszkor lehull a falevél.

— Csakhogy ám a mi erdők örökzöld fenyőfa, — magyarázta Janó, — icinyke, picinyke veres mokusocskák ugrándoznak az ágakról ...

Diákkoromban később magam is jártam oda-fent. Szép zöld, de szegény vidék az. A vidéki lakosságnak krumpli, káposzta, kása a mindennapi eledelök. János drótosék mégis visszavágyódnak a gazdag Alföldről. Az a zugó erdős hegy, csörgő patakos völgy vidék vissza, hazahivogatja Janókat, mert az a szülőföldjük. Ott elegendő a családjuk, akiknek látására felelőndülnak időnként. Számon adják keserves keresményüket.

— Drótoztatnyi kend gazdasszony.
Melegben, hidegben, sáron-lagyon sanyaru töredelemmel gyűjtögetik a fillérek, forintokat Janóék. Hiában egyszínű a tarisznyájuk, a daróc-gunyájuk, közöttük is kerül kiválóbb. Az én Harikóczy János drótosomat még ma is példaként emlegetik a többi országutapóso vándor drótosok.

Harikóczy János mindenképen kivált a többi drótosótok közül. Elpártolt a Tátrától. Különös módon házat, földbirtokot szerzett a magyar Alföldön. Széleshátú, nevetős kékszemű, vidám, erős nagy ember volt ez a Janó. Göresös kemény vadkörtefa botját elég volt megemelinteni és hálásra a gazdag öreg özvegy Takaróné nemzetes asszony tehénoljába járt Janó. A tehének télen hemelegítették az ólat. A szalmával bélelt jászolban és a

dar gróf csinálja meg a kormányprogramot: ej, ej, hát mégis kormányozni akar Lukács László, ahelyett, hogy obstruálni segítene...

Lukács László Justhék ellen.

(A nemzeti munkapárt értekezlete. —
Khuen és Lukács ünneplése.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 6.

A delegációk megszavazták a közös költségvetési programot és a képviselőházban folytatják a vitát Lukács László nyilatkozatáról, amelyben programját ismertette. Megindult tehát újra az ellenzéki ostrom a többségből alakult kormány ellen, de a remélt siker legcsekélyebb kilátása nélkül. A nemzeti munkapárt vasárnapi értekezlete nem hagy fenn semmi kétséget aziránt, hogy a parlamenti többség egységesen és szilárd elszántsággal fogja követni vezérét és hogy az ellenzék esetleges erőszakoskodásának szembe fogja szegezni a maga erejét és megdönthetetlen akaratát, hogy a parlament munkaképességét helyreállítsa.

A nemzeti munkapárt eme értekezletéből nagyfontossága eseményként emelkedik ki Lukács László miniszterelnök válasza Láng Lajos báró üdvözlő szavaira. Az új miniszterelnök beszéde szinte kíméletlen kézzel tépi szét a Lukács László és Justhék barátkozásáról és titkos megállapodásáról szőtt legendákat. A beszéd lelkes tapsvihart váltott ki az egész munkapártból, de vajon észre fogja-e téríteni Justhékot, akik már szinte beleélték magukat abba a helytelen álláspontba, hogy a kormányok programját csak ők szabhatják meg és a parlament álláspontját csak ők irányíthatják.

Bucsu Khuentől.

A nemzeti munkapárt vasárnap este hét óra körül értekezletet tartott, amelyen elbucszott Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöktől s üdvözölte új vezérét, Lukács László miniszterelnököt. A Lloyd-klub termei ebből az alkalomból szorongásig megteltek képviselőkkel, főrendekkel, kültagokkal és az ország minden részéből egybesereglett főispánokkal. A megjelentek valamenynyien esti öltözékben voltak és rendjeiket viselték. A távozó és az új miniszterelnököt, akik karonfogva jelentek meg a teremben, riadó, percekig zugó éljenzés és taps fogadta. Lukács és Khuen-Héderváry gróf az elnöki asztal mellé

ültek. Perezel Dezső elnök pontban hét óra körül nyitotta meg az értekezletet. A konferencia tárgyának ismertetése után átadta a szót Flósz Sándornak, aki a párt nevében feszült figyelem közben bucsuztatta el Khuen-Héderváry grófot. Rendkívül melegen emlékezett meg azokról a kiváló érdemeiről, amelyeket a volt miniszterelnök kormányzása alatt a nemzet és a párt szolgálatában szerzett.

Zugó éljenzés támadt a beszéd végén, amely valósággal viharossá vált, amikor Khuen-Héderváry gróf szólásra emelkedett. A volt miniszterelnök hálásan megköszönte az ünneplést és szép beszédben arra buzdította a pártot, hogy sohase szűnjék meg bizni a nemzet jövőjében. Szavait így végezte:

— Nem bucsuzkodás ez, hanem csak emlékeztető arra, hogy tartsunk ki hűven a hatvanhét mellett. Fogadjatok soraitok közé s én dolgozom, munkálkodom tovább azért, amiért egy életet töltöttem.

A miniszterelnök üdvözlése.

A percekig zugó éljenzés lecsillapultával Láng Lajos báró állott fel szólásra, hogy a párt nevében az új miniszterelnököt üdvözölje, Lukács László nagy érdemeinek ismertetésével kezdte, majd elmondta, miért bizik a párt föltétlenül Lukácsban.

Harc a parlamenti anarchia ellen.

— Lukács László beszéde. —

Meg-megújuló zajos éljenzés és taps között állott fel ezután szólásra Lukács László miniszterelnök. A köszönet szavai után ezeket mondotta:

— Tisztelt barátaim! Nem akarok benneteket fáradsztani politikai programunknak ismételt részletezésével, kifejtésével, hiszen azt szerencsém volt elmondani és pedig a ti helyeslétek mellett annak idején a képviselőházban. Csak annyit akarok megemlíteni, hogy azon teendők közül, amelyekre vállalkoztunk, amint azt előttem szóló igen tisztelt barátom helyesen jegyezte meg, a legnagyobb és legnehezebb feladat az országgyűlés, illetőleg a képviselőház munkásságának rendezése (Ugy van! Ugy van! Általános élénk helyeslés) és megszüntetése annak a szomorú állapotnak (Ugy van! Dörgő helyeslés és taps), amely az ország kelo erőit elsorvasztja (Ugy van!) kifelé pedig megaláztatásoknak teszi ki az országot. Hiszen visszaélnék a ti türelmetekkel, ha ezt a tételt, ezt az állítást részletesebben akarnám indokolni, annyiszor beszéltünk erről a témáról és azért én csak arra utalok, hogy lehetetlenség, hogy meg ne benujanak és el ne sorvadjanak annak az államnak az erői és institúciói, ahol lehetséges az, hogy a törvényhozás munkaképtelensége következtében az államnak és a társadalomnak

leglényegesebb szükségéi nem nyerhetnek kielégítést (Ugy van!). És vajon miként tekintenek reánk a külföldi államok? Minő sullyal, minő tekintéllyel bírhat egy állam és annak barátsága minő súlylyal bírhat, amelyről tudva van, hogy egy csekély számú ember képes (Ugy van!) Élénk helyeslés és taps) az egész állami gépezetet megakasztani, aminek következtében az állam a legéletbevágóbb szükségleteinek, a közbiztonság szükségleteinek kielégítése és esetleg az állami pénzügyek rendes kezelése is minden pillanatban fenakadásoknak van kitéve. (Ugy van!) Egy ilyen állam, tisztelt barátaim, legfeljebb elnéző mosolygásra, vagy szánakozásra tarthat igényt.

Tehát mindezekből következik, hogy ha élni akarunk és ha fejlődni akarunk, ennek az állapotnak véget kell vetni. (Hosszantartó élénk helyeslés és taps) és én kijelentem, tisztelt barátaim, hogy ezen feladat megoldásában semmiféle akadályok engem visszatartani nem fognak (Riadó, szüntelenül megújuló lelkes éljenzés és taps) és hogy ezen kérdés megoldásában kész vagyok minden rendelkezésünkre álló eszközt igénybe venni. (Lelekes éljenzés és taps.)

— Én, tisztelt barátaim, (Halljuk! Halljuk!) nagyon jól ismerem azt a hivatást, amely minden parlamentben az ellenzéknek jut. Méltánylóm és nagyrabecsülöm ezt, szükségesnek és nélkülözhetetlennek tartom a parlamenti életben. Ez a működés arra vonatkozik, hogy az ellenzéknek hivatása elsősorban szigorú kritika tárgyává tenni a kormány működését és ezt lépésről-lépésre ellenőrizni. Második feladata, kitűzni magas, ideális célokat és ezeknek elérésére minden megengedett eszközzel törekedni, úgy, hogy ha azok nem is érhetők el, de legalább megközelíthetők legyenek és ezen működése által sarkalni a többséget és így az állami haladást minden irányban emelni. Amde tisztelt barátaim, odáig menni, hogy a kisebbség minden eszközzel, megengedett és meg nem engedett eszközzel (Ugy van!) a maga akaratát ráoktroálni akarja a többségre (Ugy van!) és ezáltal a parlamentáriszmusnak, hogy úgy fejezzem ki magamat, természet törvényével ellenkező eljárást követ és hogyha ezt a célját el nem éri, akkor munkaképtelenné teszi évekre a parlamentet, ez, bocsánatot kérek, tulmegy a megengedett határon. (Ugy van! Élénk helyeslés és taps.) Ez nem egyéb, mint forradalmi lépés. (Ugy van! Anarchia!) ez a kisebbségi terrorizmus, amelynek azokon az óriási anyagi és erkölcsi károkon kívül, amelyeket előidézik, meg van az a roppant veszedelme, hogy az akció és reakció törvényeinél fogva minden olyan perodus után, amikor a kisebbség terrorizmusa uralkodik, be szokott következni a parlamentáriszmusnak nagy veszedelmére egy másik időszak, midőn a többségi terrorizmus áll be. (Igaz! Ugy van!)

szénatartóban kedvesen elheverésztett Janó, meg a cimborája a kis tehenész fiu.

Némelykor zord telek jártak minálunk. A rétségekből nemcsak a farkast, hanem a bujkáló betyárt, a kóbor cigányságot is a falvak alá szoritotta a tél. Akkor még a kemény csendörök sem vigyáztak a határra. A tolvajságok, rablások, házasságok rémséges esetei szörnyen izgatták a népet. Még gyilkosságra is rávetemedtek a gonoszok, minthogy a vad farkas sem elégedik meg a rablott zsákmánnyal, hanem az akolban, vagy hodályban összemarcangolja az ártatlan bárányokat is...

Az ilyen fergeteges fekete téli éjszakában félve lapultak a földhöz az alacsony kis falusi házak. Erről az időről mondják, hogy a gazda a jó kutyát is sajnálja kiverni a pitvarból. Nem havaz még. Csupán fekete nehéz felhők kóvályognak és a ruhán keresztül is metsző szél tördeli, csavargatja a tarlott fákat. Majd kiszakad a Szent-Péter dunyhája és a szakadó hóesésben pipája füstjét sem láthatja a bakter. Szemét, száját hóval csapja tele a szél. Az öreg János drótos örült, hogy tanyát talált a tehénólban. Darab ideig a Miska fiának, a tehenész gyereknek beszélgetett a „hazai állapotokról.”

— Bizom, fiacskám, a Tátrában még szigorubb a tél. Hanem a nyár annál szebb, mikor a zenyim lányka, a kékszemű Ancsurka számocát azedegeti a zöld erdőben. Édes, jószagu meg van az a földieper, zenyim kékszemű Ancsurkának piros töle a szája.

A tehénól ajtaját meg-megrázta a szél. Öreg Janó addig beszélt az édes számocáról,

kékszemű Ancsurkáról, hogy az álom óvatos pókja beszötte a szemüket. Janó, Miska mindkettelen elaludtak. Már csak a tehenek jóizü majszolása hallatszott a meleg párás sötét ölban... Mély álmából Miksa radt fel. Talán azt álmodta, hogy Ancsurkával számocát szedett a soha nem látott szép erdőben?

— Janó bácsi! Janó bácsi! — a tehenész fiu az éktelen kutyavonításra riadtan dörzsölte meg szemét, riadtan szólította egészséges alvó János bátyját.

— No, mit akasz? — dörögte álmosan az öreg Janó drótos.

— Ugatnak a kutyák...

— Azir kutya, hogy ugasson, — felelte bosszusan János. Mindamellert marokra fogta vasaltvégű vadkörtefa botját és kilépett a szénatartóból: gyerünk!

Miska a vasvillát ragadta kézbe. Az olajtóban szükölve, reszketve sündörköztek az okos kutyák. A szél kavarta a havat. Sötét volt. Janó feltalálta magát. Észbekapott. Hatalmas botjával elkezdte döngölni az öreg kocsiszin deszkaoldalát. Kongott bongott a deszka. Veszekedettül csaholtak a kutyák és neki-neki iramodtak a nagyház felé, ahol az öreg süket Takaróné aludta az igazak álmát. Janó drótos edzett nagy hangján torkaszakadtából kurjogatni kezdett.

— Hej, Pista, Miska, Péter! Gyerünk csak emberek! Itt vannak a zsványok! Fogjátok meg! Itt vannak a zsványok! Fogjátok meg! Elébe! Elébe!

Az éktelen lármára, amiben Miska is segített Janó bátyjának, megdühödtek a hátsó kis-

közön lappangó zsványok. Mérgökben, vaktába, kettőhármat löttek is Janóék felé, úgy hogy még nagyobb lett a zürzavar. Az egész szomszédság összecsedült. Elszánt fegyveres emberek. Kiváncsi asszonyok a pislákoló kézilámpással... Elmenekültek a zsványok és ekkor látták, hogy a hátsóköz felől már majdnem teljesen kiásták a nagyasszony házfalát. Ha János drótos olyan bátran és fortélyosan meg nem zavarta volna őket, sikerült volna a rablás. Node, az öreg Takaróné nemzetes asszony nem is maradt háládatlan. Egy zsellér házacskát, meg néhány hold buzatermő földet hagyott Janónak. Harikóczi János drótosot ekkor hozta le a családját az Alföldre. Janó nevű fia ma már szántóvető magyar és a kékszemű, lenhaju szép Ancsurkát, az egykori kis tehenész fiu, az öreg Takaróné asszony jóvoltából szintén birtokos gazda, Szabó Mihály vette nőül. Maga az öreg Harikóczi Janó drótos már régen a nánási temetőben nyugszik. A Tátrából, szülőföldjéről hoztak örökzöld fenyőfát a sírjára. Az alföldi rögben megragadt a fenyőfa, ma már Harikóczi Jánosnak a gyermekei, az unokái is jó magyarok. Hanem azért az eredeteket sem szégyenlik.

— Drótoztatnyi kend gazdasszony! — amikor egy-egy szegény vándor drótosot kurjant a rácsokapujok előtt, egyiket sem engedik tovább megvendéglés nélkül; sőt kenyeret, szalonnát is dugnak a Janóék zsiros tarisznyájába. A hálás drótosotok így hordják szét hírét, nevét, regés emléket az Alföldön nagygazdaságot szerzett bátor Harikóczi Janónak. A népképzlet legendás alakjai így támadnak.

— Tisztelt barátaim! Minket arra kényszeríteni, hogy mi a haladás útjára lépünk, nem szükséges (Ugy van!). Mi kijelentettük, köteleztük magunkat, hogy liberális és demokratikus irányban akarjuk a kormányzatot vezetni, hogy szabadelvű és demokratikus irányban akarjuk ennek az államnak minden intézményét megalkotni, illetőleg reformálni; és pedig nem a kisebbség nyomása alatt tettük ezt (Ugy van!), hanem azon belső meggyőződésünknél fogva, hogy ebben az irányban van ennek a nemzetnek a jövője. (Ugy van! Helyeslés.)

— Mi tudjuk azt, hogy a parlament, hogyha időről-időre új elemekkel fel nem frissítetik, annak a veszélynek van kitéve, hogy elsovrad. Bekövetkezhetik az, hogy a képviselőház, vagy a törvényhozás felfogása, irányzata, gondolkozása eltávolodik idővel a nagy néptömegeknek felfogásától és irányzatától és épen ezért elkerülhetetlenül szükséges, hogy abba a parlamentáris szervezetbe új vérmennyiségek bocsáttassanak be, amelyek alkalmasak arra, hogy azt felfrissítsék és új irányoknak megnyerjék, új irányu tevékenységre ösztönözzék. Ezt mi tudjuk és hajlandók is vagyunk követni. Ámde azt ne követelje tőlünk senki, hogy a nemzetnek és a kulturának évszázadokon át felhalmozott kincsét, mint egyszerű felesleges ballasztot kidobjuk, (Ugy van! Zajos tetszés, helyeslés és taps), hogy az állam hajóját iránytű és kormányrud nélkül bocsássuk a habokra és kitegyük annak a veszedelemnek, hogy a legközelebbi zátonyon az menthetetlenül összetörjek. Ilyen dologra, tisztelt barátaim, mi kaphatók nem vagyunk és ilyen dologra bennünket kényszeríteni nem is lehet. (Ugy van! Helyeslés.)

— Lehet, tisztelt barátaim, hogy ti engem javithatatlan optimistának fogtok tekinteni, ha azt mondom, hogy dacára a feltornyosuló nehézségeknek, én még sem mondom le arról a reményről, hogy — hiszen magyar emberek magyar emberekkel, magyar pártok magyar pártokkal állanak szemben — lehetséges, hogy a józan felfogás és a hazafias érzés mégis fel fog kerülni a politikai szenvedélyeken. Én ezt még mindig hiszem és remélem. Ha azonban csalódnám ebben a reményességemben, méltóztatatok meggyőződve lenni, hogy akkor sem fogom letenni a fegyvert, (Élénk éljenzés és taps) hanem akkor küzdeni fogunk és pedig küzdeni fogunk a ti támogatástokkal (Ugy van! (Készen vagyunk!)) és ez a küzdelem eredményes lesz, annak eredményesnek kell lenni, mert az ügy, amelyért küzdünk, jó ügy, és a cél, amelyre törekszünk, a legmagasabb, a legnemesebb: a nemzet legvitalisabb érdekeinek megővése és biztosítása. (Ugy van! Helyeslés!)

— Erre a munkára és ha kell, erre a küzdelemre hívlak föl benneteket, tisztelt barátaim és engedjétek meg, hogy midőn újból is hálás köszönetemnek adok hálás kifejezést azért a bizalomért, azért a jóakaróért, amellyel bennünket fogadtatok, engedjétek meg, hogy magamat és miniszterársaimat továbbra is szíves barátságotokra ajánljam.

Szünni nem akaró éljenzés és taps zugott föl a miniszterelnök beszéde végén. Elsőként Khuen-Héderváry Károly gróf gratulált Lukács Lászlónak.

Perczel Dezső mondott rövid záróbeszédet, mire a párt tagjai elvonultak a Royal-szállóba, a távozó miniszterelnök tiszteletére rendezett diszlokómára.

A lakoma.

Este a Royal-szálló disztermében bankett volt Khuen-Héderváry Károly gróf tiszteletére. Ott voltak a kormány tagjai, Csáky Albin gróf, a főrendiház elnöke, Burián István báró, volt közös pénzügyminiszter, Návay Lajos, a képviselőház elnöke, Wickenburg István, fiumei kormányzó, Tisza István gróf, Berzeviczy Albert, Beöthy Pál és Jankovich Béla, a képviselőház alelnökei, Lóczy Leó, udvari tan., Madarassy-Beck Gyula báró, orsz. képviselő és a nemzeti munkapárt tagjai teljes számban.

A harmadik fogásnál felállt Berzeviczy Albert a munkapárt nevében üdvözölte Khuen-Héderváry Károly grófot.

Khuen-Héderváry Károly gróf állott fel ezután szólásra. Politikai pályafutása alatt — mondotta a többi közt — egy dologra büszke: hogy ennek a hatalmas tábornak valaha vezéré lehetett. Mindenkör az volt a legnagyobb öröme, hogy a munkapárttal együtt lehetett s ha oly sokszor szemé-

vetették az ő állandó mosolyát, kéri a megjeleneteket, hogy ezt tulajdonítsák az irántuk érzett szeretet, barátság és rajongás kifejezőjének. Ezután Lukács László érdemeit sorolta fel. Nagy megnyugvás reá nézve, hogy a kormányelnöki székben Lukács váltja fel.

Beszédét így fejezte be:

— Lukács Lászlót olyan időkben tanultam — ugymond — megismerni, amelyek a maiaknál és a legutóbbi multaknál még sokkal súlyosabbak voltak: első miniszterelnökségem idején oldalammal állott. Akkor tanultam nemcsak képességét, amelyet akkor már az egész ország elismert volt, de igenis jellemét, bátorságát is megismerni: olyan tulajdonokat, amelyek politikai vezérszerepre hivatottak elsősorban biztosíthatják a sikert. Emellett bő tapasztalat áll rendelkezésére, amelyet Magyarország közigazgatásának egyik legfontosabb ágában nyert, amelyben nemcsak az országnak szerzett biztonságot anyagi érdekeinek megvédésével, hanem messze külföldre is elvitte a szolid gazdálkodásnak hírét, amelyet az ő keze vezetett és sikerrel vezetett. Bizton hiszem, hogy ő, aki ilyen tapasztalatokkal gazdagította nagy tehetségét, amint szivemből is kívánom is neki, sikerre fogja vezetni a párt ügyeit. Az Isten őt igen sokáig éltesse.

Szünni nem akaró tapsvihár közepette fejezte be Khuen-Héderváry gróf beszédét.

Mély csöndben emelkedett most szólásra Lukács László miniszterelnök. Tréfás hangon kezdte beszédét azzal, hogy neki ez az ünnep nem volt szimpatikus.

— Titokban — ugymond — elhatároztam, hogy ez ellen obstruálni fogok. Azonban sajnálatomra azt a husz aláírást, amely az obstrukcióhoz szükséges, nem tudtam összehozni és így kénytelen voltam az obstrukció gondolatával felhagyni.

Majd hangsúlyozta, hogy ő nem akar válni Khuen-Hédervárytól és nem is akar elbűcsüzni. De reméli, hogy Khuen-Héderváry, továbbra magáról a kormányzásnak lélekölő terheit, egész erejét a pártnak érdekében fogja felhasználni. Élteni Khuent, hogy még sokáig lehessen az országnak és ennek a pártnak legerősebb támasza.

Tisza István gróf Khuen-Héderváry gróf egy megjegyzéséhez fűzte szavait, amely szerint: aki akar vezetni, annak tudni kell engedelmességet is. Én, ugymond, igyekeztem erre a közelmúltban és igyekezni fogok a jövőben is, hogy bebizonyítsam azt, hogy jobban tudok engedelmességet, mint vezetni. Felteszem, hogy két dologról már meggyőztelek benneteket: az egyik az, hogy soha senkit nem követnek, akitől mélyreható elvi ellentétek választanak el, a másik az, hogy olyan férfut, akivel a nagy elvi kérdésekben egynek érzem magam, tudok követni erőm egész megfeszítésével, szivemnek, lelkemnek egész melegével.

A párttagok a legkedélyesebb hangulatban még sokáig maradtak együtt.

VÁROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912 évi május hó 8-án délután 4 órakor tartandó rendezés havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 51. A tanács beterjeszti a „Munkás Otthon“ házépítési tervét kiviteli szempontból való döntés végett. 52. A tanács javaslata Szabó József városi kertész részére 600 korona nyugdíjba számító személyes pótlék megszavazása iránt. 53. Körösy Sándor tűzoltó kérvénye nyugdíjaztatása iránt. 54. Kemény Istvánné kérvénye háza előtti utcai teleknek megvétele iránt. 55. A tanács előterjesztése a követelmény és helypénz szedési jognak meghosszabbítása és kiterjesztése iránt. 56. U. a. Özv. Buzáky Gyulánának özvegyi nyugdíj megállapítása iránt. 57. U. a. Kosarszky József városi csatorna műtelepi fűtő nyugdíjaztatása iránt.

Szegény özvegyek

otthona.

— Az aradi polgári jótékony nőegylet közgyűlése. —

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, május 6.

Vasárnap délelőtt a városháza tanácstermében tartotta a polgári jótékony nőegylet közgyűlését, amelyen Varjassy Lajos polgármester elnököt. Az elnöki megnyitót után Lócs Rezső gazdasági tanácsnok, az egyesület titkára olvasta föl évi jelentését.

Az évi jelentés beszámol azokról a nehézségekről, amelyekkel a polgári jótékony nőegylet és a többi aradi jótékony egyesület működése találkozott. Évről-évre nő a segélyre szorultaknak száma, évről-évre tapasztalható, hogy azon esetek, amelyekben anyagi erő hiányában a segélyt meg kell tagadni, gyarapodnak. A polgári jótékony nőegylet mégis megtett mindent, hogy ahol lehetett, enyhíthessen.

— Rá kell mutatnom — így folytatja ezután a titkári jelentés — egy körülményre, amelyet mult évi jelentésemben is már röviden érintettem, amely azóta alakot öltött és amely a meggyőződés erejével hatotta át a választmányt minden tagját, tudniillik arra, hogy a segélyezésnek ma gyakorolt módja, amely abból áll, hogy a szegényeink között havonként, vagy esetről-esetre néhány koronából álló pénzsegélyt osztunk ki, nem éri el azon célt, amelyet magunk elé tűztünk ki és amelynek elérését a társadalom tőlünk méltán elvárja. Valljuk be őszintén, az az öt korona, amelyet havonként szegényeinknek juttatunk, alig alig segít azokon; s valljuk be, hogy azon rendkívüli segély, amelyet az egyesület fővédasszonya, Purgly Lajosné egyes esetekben szegényeinknek juttat, alig jelent valamit; valljuk be, hogy azon sok száz szegény, aki ma az egyesületnek ilyenmü jótékonysegély iránt fordul, nem kivétel nélkül érdemes is arra. A jótékonysegély nemcsak eszköz, de eredményeket is kell elérnünk vele, ha a társadalom elismerésére számítani akarunk. Ha tehát a velünk szemben megnyilatkozó jótékonysegélyt és aldozatkésztséget kellően meghálálni, kamatoztatni akarjuk, módot és eszközt kell keresnünk, hogy az évenként összegyűlt filléreket oly cél elérésére fordítsuk, amelynek hatása maradandó és amely az adakozók nemes intencióinak megfelel.

Mindjobban előtérbe lép tehát annak szükségessége, hogy a sokaknak adott pénzbeli segélyt kevesebbeknek jutó állandó ellátásra cseréljük fel, más szóval: mindjobban előtérbe lép az özvegyek otthonának immár elégtő kérdése, ahol a szegényeket holtuk napjáig, teljes ellátásban kívánjuk részesíteni.

Amidőn a mélyen tisztelt közgyűlésnek most erről említést teszünk, nem kérünk határozatot, vagy felhatalmazást e nagy gondolatnak keresztülvitelére. Ezzel, ha számításaink kellő eredményt járnak, esetleg egy rendkívüli közgyűlésen kívánunk foglalkozni, amely rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán kizárólag az alapszabályoknak megfelelő módosítása és az özvegyek otthona létesítésének kérdése lesz. Mély tisztelettel kérjük, hogy ezen közgyűlésnek mielőbbi összehívására s az előkészületek megtételére felhatalmazni méltóztatásuk arra az esetre, ha annak sorát elérkezettnek látjuk.

A titkári jelentés ezután megemlékezett arról, hogy az egyesület tagjainak a száma hatszáznegyvenkettőre apadt, de a tagdíj bevételek ennek ellenére emelkedtek. Segélyek címén 9539 koronát osztottak ki és ezenkívül 7418 koronával gyarapodott az egyesület vagyona. Spitzer Ignác hagyatékából 4600 koronát, Horthy Miklósné, Purgly Magda alapítványából 500 koronát kapott az egyesület. Tisza Lajosné elhunyt és Barabás Béláné lemondása következtében utólagos közgyűlési jóváhagyással a választmányba Scháby Pálné és Verzár Istvánné urnókat, az ilyenmü megüresedő számvizsgáló bizottsági tagságra pedig Szokolcsay Lajosné és Kneffel Lajosné urnókat választották meg. Az egyesület ügyésze pedig Reicher Károly városi tiszti főügyész lett.

Lócs Rezső titkár ezután még arról is beszámolt, hogy az özvegyek otthona céljára 37035 koronáért megvásárolta az egyesület a Demeter-utca 73/c számú házat.

A közgyűlés a titkári jelentést, vagyonkimu-

tatást és költségelérányzatot helyesléssel vette tudomásul, Purgly Lajosné fővédasszony indítványára a közgyűlés a védasszonyoknak és Lócs Rezső titkárnak az elmúlt évben kifejtett tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki.

A közgyűlésen jelen voltak: Ábray Lajosné, Boros Béni, Hermann Gyuláné, Kugler Istvánné, Róka Józsefné, Darányi Jánosné, Boros Juszti, Kintzig Géza, Tagányi Gusztávné, Bignió Mária, Robitzek Gusztávné, Borsos Béláné, Gyulányi Rezsóné, Nachtnébel Ödönne, Hegedűs Lászlóné, dr. Kabdebó Jánosné, Kristyó Jánosné, Frint Lajosné, Kneffel Lajosné, Bogdán Virgíne, Steiner Jakabné, Lócs Rezsóné, Wadowszky Gusztávné, Priegl Istvánné, Hauser Károlyné, Salamon Samuné, Persa Péterné, Persa Irénke, özv. Paradeiser Károlyné, Róka Józsefné, Szalay Ilonka, Purgly Jánosné, Kintzig Jánosné, Jakabffy Gyuláné, Purgly Lajosné, Purgly Emilné, Pretner Etelka, Steiner Etelka és Mancsi, Nesner Aladárné, Erdélyi Jánosné, Ulrich Ilonka, Jankó Gyuláné, Steiner Ferencné és Varjassy Lajos polgármester, Lócs Rezső városi tanácsos, Hoffmann Antal, Maresch Gyula, Frint Lajos, Purgly Emil, Purgly János és Hartman Béla.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi izr. jótékony egyesület közgyűlése. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta az aradi izraelita jótékony egyesület rendes évi közgyűlését. A gyűlést Glück Károly egyesületi elnök vezette. Elnök nagyhatású beszédben vázolta az egyesület múlt évi tevékenységét, abban a következő körülményeket emelve ki: az egyesület 127 szűkölközőnek nyújtott a múlt évben rendes havi segélyt 5420 K összeggel, ezenkívül pillanatnyi segélyezésekre 1045 koronát fordított. Felruházott a tél folyamán 52 szegény elemi iskolai tanulót és 32 iparos és kereskedő tanoncot, mintegy 2100 korona költséggel. A téli hideg beálltával 142 szűkölközőnek tüzfát és 955 korona téli segélyt adott. Összesen tehát 10.000 koronát meghaladó segélyt osztott ki. Az egyesület vasárnap délután 2 órakor tartotta a közgyűlést. Elnök bejelentette, hogy néh. Neuman Samu örökösai az egyesületnél 10.000 koronával alapítványt tettek azzal a kötelezettséggel, hogy ennek az alapítványnak a kamataiból köteles az egyesület a tél folyamán szegény kereskedő és iparos tanoncokat felruházni. A közgyűlés szintén sajnálatát fejezte ki Neuman Samu elhalálása felett és nagy elismeréssel adózott azért a nemesszivű támogatásért, amelyben néh. Neuman Samu az egyesületet minden törekvésében részesítette. Az egyesület a bejelentett alapítványt köszönettel fogadta el és annak kikötéseit magára nézve kötelezőnek elismerte és az alapítvány létesítőinek ily értelmű alapító-levelet adott ki. Felolvastattott a számvizsgáló-bizottság jelentése, amelynek tudomásul vétele mellett a közgyűlés elismerő köszönetét fejezte ki Wallfisch Ármán alapító gondnoknak és Dittichstein Bernát pénztárosnak odaadásteljes buzgó munkálkodásukért. A felmentvényt az elnökségnek megadta. Az 1912. évi számadások megvizsgálására Glück Dezső elnöklété alatt Freud Fülöp és Kohn József egyesületi tagok küldettek ki. Miután a régi tisztikarnak mandátuma lejárt, elnök maga és tisztársai nevében meleg szavakban mond köszönetet az irányukban megnyilatkozott bizalomért és elrendeli az új választást. Kohn S. N. utal arra a körülményre, hogy az egyesület eddigi vezetése elismerésre méltó buzgósággal és példás odaadással teljesítette nehéz tisztét és indítványozza, hogy a mostani tisztikart válassza meg a közgyűlés közfelkiáltással. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt és a tisztikart a következőképp alakította meg: elnök Glück Károly, alelnök Hegyi Albert, alapító-gondnok Wallfisch Ármán, pénztárnok Dittichstein Bernát. Választmányi tagok: Deutsch Andor, Éles Ármán, Funkelstein József, Goldschmidt Sándor dr., Holländer Ignác, Kohn József, Kohn S. N., Leopold Zsigmond, Menczer Jakab, végvári Neuman Adolf, Ottenberg Tivadár, Pollák Vilmos, Tenner József, Tolnai János dr., Wechsler Ede, Weisz Dávid, Weisz Márkus. Ezzel a közgyűlés befejeztetett.

A kormány és a pártok.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, május 6.

A kormány bemutatkozása felett megindult a vita. A felszólalt szónokok beszédein meglátszott a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatának hatása. A függetlenségi szónokok beszédének gyökerét azok a kijelentések képezték, hogy az ellenzéki pártok hajlandók a megegyezésre és készségesen segédkeznek nyujtanak a konszolidált állapotok teremtetéséhez. Kétségtelen, hogy a miniszterelnök új tárgyalásokat kezd a függetlenségi párttal és ezek a tárgyalások rövid időn belül eldöntik, hogy harc lesz-e, vagy béke.

A Ház üléséről ezt jelenti tudósítónk:

Návay Lajos elnök az ülést fél 11 órakor nyitja meg. A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök felolvastatja a választ váró interpellációkat.

Polónyi Géza: Kifogásolja, hogy 141 interpelláció van válasz nélkül, ami a parodiája az interpelláló jognak. Szerinte az utódnak kötelessége a válaszadás. Kéri az elnököt, hogy e kérdést beszélje meg a miniszterekkel.

Elnök: Szerinte a miniszterelnök kötelessége a válaszadás. Ha ezuttal történt is mulasztás, arról gondoskodni fog, hogy az állásban nem levő miniszter utódja adja meg a választ. Jelenti, hogy engedélyt adott Huszár Károlynak a tömeges és gyakori villamos balesetek tárgyában sürgős interpelláció előterjesztésére.

Napirend szerint következett a kormány bemutatkozása feletti vita.

(Apponyi kritikája.)

Apponyi Albert gróf: Mielőtt a kormány programjáról nyilatkozna, kénytelen elmondani, hogy a régi kormány távozása bizonyos rejtélyes körülmények között történt és a volt miniszterelnök nem jelentette be távozásának okát a Házban. Ekkor csak azt mondta, hogy ő az ügyek vitelére nem alkalmas, pedig birta pártja teljes bizalmát. Szólok nem sajnálja Khuen távozását, de az mégis lehetetlen dolog, hogy Bécsből úgy cseréljék a miniszterelnököket, mint a bábukat. Kéri Lukácsot, hogy adjon ő felvilágosítást Khuen távozásáról.

Lukács kijelentette, hogy semmi sem változott, ő jelenti, hogy pártja álláspontja sem változott. Ha a mostani kormányzat a réginek csak folytatása, akkor valószínűnek tartja, hogy az új miniszterelnök valami újabb módszerről fog gondoskodni. Mert két kimagasló kérdés vár elintézésre: a véderő és választói reform.

A véderőreform kérdése most ott áll, ahol az előző kormány hagyta. A választói jog dolgában a helyzet még nehezebb. Mert amíg azelőtt bizonytalanságban voltunk, addig ma már az elválasztó ellentétek nyilvánvalóak. A most érvényben levő választási törvény csődöt mondott és nem hiszi, hogy ez alapon még egyszer választatni lehet. Nézete szerint nagy kérdéseket erőszakos uton megoldani nem lehet.

A többségnek erőbeli súlya, sines az ilyen erőszak, amelynek kimenetele egyébként is nagyon kétséges. Ez a kormány különben nemcsak a programot örökölte az előbitől, hanem a nehéz helyzetek egész sávját. Így a horvát helyzet. A magyar korona országainak bármelyikében az alkotmány felfüggesztése nagyon sajnálatos. Helyteleníti, hogy a kormány ezen lépéséről nem értesítette a parlamentet, pedig az kötelessége lett volna. Foglalkozik ezután Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök magyarellenes beszédével, amit az osztrák parlamentben tartott. Langymeleg hangon emlékezett meg a miniszterelnök erről, pedig olyan emberrel, aki beleavatkozik minden jog nélkül egy idegen állam belügyeibe, avval a további politikai érintkezést fenntartani nem lehet. Rámutat arra a sajtóakcióra, amely Magyarország ellen irányul és egy napon 34 nagy amerikai lapban helyezték el támadó cikket ellenünk.

A többség helyzetét vázolja, amely többségnek az a hivatása, hogy keresse a megértést, ő a maga részéről nem fog akadályt gördíteni a békés kibontakozás elé. De ha más uton kívánja a kibontakozást keresni, akkor kívánja az ország érdekében, hogy az a más ut minél előbb elkövetkezzék.

(Szünet után.)

Bakonyi Samu a kormány választójogi programjával foglalkozik; a cenzust semmiféle formában sem tartja megengedhetőnek és követeli a választás titkosságát is. Határozati javaslatot ad be oly értelemben, hogy a kormány az egységes magyar állam nemzeti jellegének biztosítása céljából terjessze elő minél előbb az általános, egyenlő és titkos választójogra szóló törvényjavaslatot. (Eljenzés a szélső baloldalra.)

Zichy Aladár gróf arra hivatkozva, hogy a kormányváltozás a miniszterelnök nyilatkozata szerint nem jelent rendszerváltozást, kijelenti, hogy a néppárt a mai kormánnyal szemben is ugyanarra az álláspontra helyezkedik, mint az előbbi kormánnyal szemben.

Egry Béla a pártokivüli függetlenségi álláspontját fejt ki a kormány programjával szemben, melyet az ő csoportjuk a legnagyobb bizalmatlansággal fogadott.

Elnök a vita folytatását holnapra halasztja.

Ezután interpelláció volt a villamos elgázolások dolgába. Erről más helyen számolunk be.

SPORT.

+ A lövészegylet közgyűlése. Az Aradi Polgári Lovász-Egyesület vasárnap tartotta közgyűlését a városi lövőház dísztermében a tagok élénk részvétele mellett. A közgyűlést a betegsége miatt távollévő Mülek Lajos dr. főlövész-mester helyett Nagy Kálmán tiszteletbeli főlövész-mester nyitotta meg. Megemlékezett az elmúlt évben elhaltakról és különösen Magyar Ferenc tb. főlövész-mesterről. Kovács Vince titkárnak a múlt évi működéséről szóló jelentését a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette, az egész tisztikarnak kifejtett buzgó tevékenységért köszönetet szavazott. Kosztka Emil pénztárnok évi jelentését, valamint az 1912. évi költségelérányzatot a közgyűlés tudomásul vette. Ezután Nagy Kálmán elnök indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel örökös tiszteletbeli főlövész-mesterré választotta Varjassy Lajos polgármestert. Majd a választást ejtették meg a következő eredménnyel: Főlövész-mester: Mülek Lajos dr. Lovász-mesterek: Domonkos Lajos, Nagy Kálmán. Pénztárnok: Kosztka Emil. Titkár: Kovács Vince. Elnök: Klein Ignác. Jegyző: Grumáz László dr. Ügyész: Velsov Géza dr. Választmányi tagok: Bárándy Károly, Domány József, Dobiáschi József, Domonkos Gyula, Dörner Emil, Fejér Gyula, Feszler Károly, Hoffmann Antal, Hendl János, Hunyadi József, Joó Béla, Keresztes Gyula dr., Kristyó János, Laczay István, Meer Ármán, Maresch Gyula, Millig Mátyás, ifj. Müller József, Nagy Károly, Nattland Bernát, Nikoliás Sándor, ifj. Nachtnébel Ödön, Nyáry Vilmos, Pozsgay Lajos dr., Perzsa Péter, Probst Mihály, Pechtol József, Reicher Károly, Reinhart Kálmán, Réthy Victor, Sarlot Domonkos, Stauffner Károly, Weisz Dávid. Domonkos Lajos lövész-mester helyettesítésével Kosztka Emil bizatott meg. Mülek Lajos dr. főlövész-mestert a közgyűlés táviratilag üdvözölte. Perzsa Péter indítványára a közgyűlés megbizta Nagy Kálmán lövész-mestert, hogy a tennispályák szaporítása iránt a lehetőséghez képest saját hatáskörében intézkedhessék. A megnyitó lövészet a legszebb sikerrel kezdődött. Résztvett 16 lövész, akik 600 lövést adtak le. Királylövő lett: Kosztka Emil egy 170 osztóju szeg-lövessel.

+ Az aradi Esperantisták jól sikerült kirándulást rendeztek vasárnap a Kladova-völgybe, a honnan, mint tervezve volt, a hegyeken át Gyorokra is átrándultak. Nemcsak Aradról, hanem a vidékről is csatlakozó több mint 60 Esperantista résztvevő kitűnő hangulatban töltötte az időt és dacára az ezuttal kissé hosszú 25 km-es gyalogturának, oly jó kondícióban érkeztek Gyorokra, hogy ott cigányzene mellett a vonat indulásáig rögtönzött táncmulatságból is kivették részüket, végül az Esperanto himnus lelkesítő dallama mellett érkeztek az állomásra, azzal az elhatározással, hogy ilyen kirándulásokat jövőben is rendezni fognak. A kiránduláson készült fényképfelvételek Juhász és Társa könyvkereskedők kirakataiban lesznek kiállítva.

A vezér és pártja.

— Justhék harci készülődése. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 6.

Lukács László miniszterelnöknek a nemzeti munkapárt értekezletében mondott beszéde dominálta ma a politikai helyzetet. Ezzel a beszéddel az új miniszterelnök ténylegesen is a többség vezérévé avatta magát. Fejtegetéseiben valójában az egységes munkapárt felfogása jutott kifejezésre, mely abban áll, hogy a többség hajlandó a maga programja értelmében a liberális és demokratikus választóreformot megalkotni, azokat a nemzeti kincseket azonban, melyeket évszázadokon át a magyarság felhalmozott, lelkiismeretlenül odadobni nem fogja. Imponálóan nyilvánult meg tegnap a többségnek és az új kormányelnöknek szolidaritása, a nemzeti munkapárt támogatása és bizalma az a sziklaszilárd alap, amelyen Lukács László a jövő politikai küzdelmeiben meg fog állani. A párt támogatásától övezve fog munkálkodni a békés megegyezés érdekében és fogja felvenni a harcot, ha erre kényszerül.

A miniszterelnök tegnapi beszéde férfias és határozott hangja mellett is elsősorban a békés megegyezést tartja szem előtt és a megegyezés reményességét a Justh-párti Bakonyi Samu mai tárgyilagossága beszéde újlag erősítette. A parlament folyosóján biztató jelnek tekintették, hogy a Justh-párt mai határozati javaslatában a választójogot a nemzeti szupremácia megerősítésére kívánja megalkotni.

Jelenet a folyosón.

A Ház folyosóján ma másról sem beszéltek, mint Lukács fölépéséről s ennek várható következményeiről. A munkapárton ma is nagy meglepéssel emlegették a miniszterelnök nyilatkozatait. Justhék viszont az új harca tettek fogadkozásokat.

Bizonyos feltűnést keltett, hogy Lukács László a folyosón fölkereste Justh Gyulát s diskurzusha akart vele bocsátkozni. Justh azonban indulatosan megszakította a beszélgetést, úgy, hogy a miniszterelnök lemondó kezlegyintéssel vált el az obstrukció vezérével.

Kiderült, hogy Lukács tegnap esti beszédét akarta kommentárral kíséreni s később az ellenzéki képviselők előtt csakugyan úgy is nyilatkozott, hogy ő csak az ultima rációra célzott kijelentéseiben, a mire akkor kerülne a sor, ha másképpen nem lehetne a békét biztosítani. Justhakat azonban nem nagyon nyugtatta meg ez a magyarázat s Justh Gyula még a Házból távirati uton egyenként fölhevítette a vidékről pártja tagjait, hogy holnapról kezdve teljes harcészenletben állhassanak.

Ezzel szemben egy szemtanu így mondja el a jelenetet:

Lukács Lászlót a jobboldali folyosón üdvözlik tegnapi harcias beszédéért amelylyel a Justh-párt ellen fordult. A miniszterelnök alig győzi fogadni a sok üdvözlést. Nagynehezen eljut a keresztifolyosóra, innen balfelé megy, hogy Justh Gyulával találkozzék. Megpillantja és amikor azt hiszi, hogy elérte. Kossuth Ferencel áll szemben, akivel rövid ideig beszélget, majd a Dunára néző folyosón ide-oda tekintget, megpillantja Justh Gyulát, feléje fordul és azt mondja:

— Kérlek, olvasd el a beszédemet és abból láthatod, hogy én békét akarok.

Justh Gyula csak ennyit felelt:

— Jól van, majd elolvasom.

A kormányváltás a törvényhatóságoknál.

Győről jelentik: Győrvármegye törvényhatósága Goda Béla főispán elnökletével ma tartotta tavaszi közgyűlését. A közgyűlés Lukács László miniszterelnöknek és a kormány többi tagjainak kinevezését tartalmazó leiratot egyhangulag tudomásul vette és elhatározta, hogy a kormányt a maga hatáskörében támogatni fogja.

A miniszterelnök mandátuma.

Nagyenyedről jelentik: Lukács László tudvalevőleg miniszterelnökké történt kinevezése folytán lemondott itteni mandátumáról. Alsófehérvármegye központi választmánya ma tartott ülésén a választásokat május 14-re írta ki. A miniszterelnöknek ellenjelöltje nem lesz és valószínűleg egyhangulag választják meg.

Andrássy gróf a Házban.

Budapestről jelentik: Andrássy Gyula gróf, aki legutóbb Olaszországban volt, tegnap megérkezett Budapestre és ma már megjelent a Házban, ahol Kossuth Ferencel, Apponyival, Zichy Aladárral, Bolgár Ferencel, Déry Zoltánnal és Semsey László gróffal találkozott.

Az aradi főispáni titkár vállalata.

— A miniszter elrendelte a mentőzsákok használatát. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

Néhány nappal ezelőtt röviden írtunk már arról, hogy Aradon nagyobb vállalat van alakulóban, amely Papp Lajos aradi fogorvos találmányának, a mentőtömlőnek anyagi kihasználását vette programba. Tudvalevő, hogy öt évvel ezelőtt Aradon bemutatta Papp a találmányát, amelyet rendkívül alkalmasnak találtak a szakértők arra, hogy ha valamely emeletes épületben tűz támad, annak segélyével rendkívül gyorsan megmenthetők az épületben lévő emberek. Bármilyen kiválóan is állapították meg a találmányt, Papp fogorvos nem tudta azt anyagilag úgy értékesíteni, ahogyan szeretne volna.

Ezért elfogadta Csiky Tivadar dr. aradi főispáni titkár ajánlatát, amely szerint a titkár huszezer koronáért megvásárolja tőle a találmány szabadalmát, amelyet aztán Csiky dr. úgy értékesíthet, ahogyan akar. Papp az említett összegért el is adta a szabadalmat. Csiky dr. családi összeköttetései révén kieszközölte a kereskedelmi minisztériumban, hogy a mentőzsákok nemcsak ajánlják az emeletes gyári épületek tulajdonosainak, hanem annak használatát kötelezővé is teszik.

Az ezt tartalmazó leirat a napokban érkezett meg az aradi és természetesen valamennyi helyi iparfelügyelőhöz. Erről a leiratról Stengl Andor aradi ipari főfelügyelő a következőket volt szíves mondani előttünk.

— A kérdéses leirat hozzám is megérkezett. A minisztérium eme leiratának szociális jelentősége van, amennyiben annak kötelező használatát direkt munkásvédelmi szempontból rendelték el. Az utóbbi időben ugyanis gyakorta megtörtént, hogy emeletes gyárépületekben támadt tüzek sok emberáldozatot követeltek, mert nem volt kellő felszerelésük a gyáraknak és ipartelepeknek az ilyen katasztrófák megakadályozására. Ezt a mentőzsákok tudvalevőleg már öt évvel ezelőtt bemutatták a Széchenyi gőzmalomnál. Akkor a kereskedelmi miniszter — mert én betegségem miatt akadályoztatam — Ákos Arnold szegedi iparfelügyelőt s egy budapesti főfelügyelőt küldött ki a próbához. Ők megfelelőnek találták és jelentésük alapján a minisztérium hivatalosan föl is hívta az egyes gyártulajdonosokat ennek praktikus voltára s a munkásvédelem szempontjából való nagy jelentőségére. De ennek a felhívásnak semmi eredménye se volt. Most aztán a miniszter kötelezővé tette a gyűlékony anyaggal dolgozó gyárakban ennek a mentőzsáknak használatát. A nagyobb gyártelepeken többet is kell beszerezni. Az én kerületemben hatvan olyan gyártelep van, ahol kötelező lesz a mentőzsák használata, amelynek, úgy tudom, négy-öt száz korona lesz az ára darabonként. Én intézem el az ügyet, hogy az illető gyárakhoz értesítést küldök, amelyben hivatkozom a miniszter rendelkezésére. Azután megbízom az elsőfoku iparhatóságot — a rendőrséget — hogy állapítsa meg, vajon teljesítették-e mindenütt a miniszteri utasítást?

— Azt azonban már most is állíthatom — folytatta a főfelügyelő — hogy nem hiszem, hogy mindenütt akadálytalanul megy ennek a mentőzsáknak a bevezetése. Ugyanis sok olyan malom van, ahol a tűzbiztonsági intézkedéseket precízen

foganatosították. Az emeleti ablakokhoz széles párkányzatot készítették, hogy tűz esetén való menekülésnél a mentőlétrákhoz biztosabban eljuthassanak és ne kelljen mindjárt az ablakból a létrára lépni. Hasonló eset volt már néhány évvel ezelőtt. Akkor a minisztérium kötelezővé tette a robbanóanyagok könnyebb kezelésére szolgáló edényeket. E rendelkezés ellen nagy volt a fölzúdulás az illetékesek körében és a miniszter végre is visszavonta a kötelező használatra vonatkozó utasítást.

Csiky Tivadar dr. főispáni titkár ma a következő körlevelet küldte az ország összes iparfelügyelőihez:

Nagyságos Iparfelügyelő ur! A kereskedelmi m. kir. miniszter urhoz benyújtott kérvényem alapján a miniszter urnak a „valamennyi kerületi iparfelügyelőhöz” intézett 31,298—1912. VI. b. számú rendelete az iránt intézkedik, hogy a munkások életének és egészségének előzetes megóvása céljából az emeletes gyárépületeknél az ön és tömeges életmentésre alkalmas, kötéllal ellátott mentőtömlők kellő számban alkalmaztassanak.

Ezen rendelettel kapcsolatban van szerencsém szíves figyelmébe ajánlani Nagyságodnak, hogy a fenti célt szolgáló és a miniszteri rendelet követelményeinek mindenben megfelelő szabadalmazott magyar mentőkészülék az én tulajdonomat képezi és az tekintettel szabadalmazott voltára csak tőlem szerezhető be.

Megjegyezni kívánom, hogy jelenleg a tulajdonomat képező ön- és tömegmentésre föltötte alkalmas készülékemet a kereskedelmi magyar királyi miniszter ur 1908. évi április hó 22-én 24640—VI. A 1900. sz. rendeletével mindenben megfelelőnek találta és erre a királyi iparfelügyelő ur figyelmét annak idején felhívta. Addig is, míg a közeli napokban ezen már hatóságilag kipróbált és jónak talált életmentőkészülékem modelljét a városok Berta Testvérek cég tagjai, mint megbízottam Nagyságodnak szerencsésen személyesen bemutatni, kérem, hogy jóindulatával s az ügy iránti érdeklődésével engem támogatni kegyeskedjék. Mellyel vagyok Nagyságodnak kiváló tiszteletem kifejezése mellett Arad, 1912. május 6. kész hive csiksomlyói Csiky Tivadar dr., Arad-megye és Arad szab. kir. város főispáni titkára.

Magyarországon negyvenegy iparfelügyelőség van és körülbelül kétezer—kétezerkétszáz darabra lesz szükség egyelőre, mert ennyire tehető a száma ama vállalatoknak, amelyekben kötelező volna a mentőzsák használata. Előbb úgy tervezte Csiky dr., hogy ennek a több, mint egymillió koronás munkának keresztülviteléhez gyárat létesít Aradon. Amíg azonban teljesen nincs biztosítva a vállalkozás sikere, addig nem állít föl gyárat. Berta Testvérek aradi vaskereskedő céggel társult és a zsákokhoz szükséges kelmét egyelőre a szegedi kendergyárban készítik, a megfelelő vasrudakat pedig Assael H. és Társa aradi gyárában rendelik meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Felmentett szerkesztő. Az utóbbi években a nagyváradi esküdtszék egyre-másra menti föl a sajtópörben eléje került vádlottakat, mert meggyőződik arról, hogy a bepanaszolt újságírók igazságot írtak és csak kicsinyes boszuállás következtében hurcolták őket a vádlottak padjára. Most is fölmentettek egy lapszerkesztőt. Bikády Antal orosházi orsz. képviselő a bíróságnál bepanaszolta Veress Lajos orosházi szerkesztőt, mert azt írta róla, hogy Bikády azért szorgalmazta a jegyzői magánmunkálatok korlátozását, hogy ő több ügyvédi keresethez jusson, mert a jegyzők igen jutányos áron végzik azt a munkát, amiért a honatya igen borsos honoráriumot kér. Az inkriminált közlemény ügyét ma tárgyalta a nagyváradi esküdtszék. A tárgyalás során a vádlott igazságát csak néhány tanu és a hivatalos akták igazolták. A bizonyítás után az esküdtszék a vádlottat fölmentette.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: *Vén leányok*, színmű.

Szerda: *Bál az udvarnál*, új operette. Először.

Csütörtök: *Bál az udvarnál*, operette.

Péntek: *Bál az udvarnál*, operette.

Szombat: *A remény*, dráma. K. Hegyessy

Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfelléptével.

Vasárnap: Délután: *Leányvásár*, operette.

Este: *A cigány*, népszínmű. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfelléptével.

Hétfő: *As ember tragediája*, dráma. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfelléptével.

* **A Wahrmann-alapítvány.** Budapestről jelentik: Wahrmann József 1902. május 2-án meghalt és végrendeletében 100.000 koronát hagyott magyar kulturális célokra. A végrendeletnek végrehajtói, akik között Eötvös Károly és Egyed Lajos is volt, nem tartották elégedőnek a hagyományozott összeget az általuk tervezett cél elérésére és ezért kamatoztatták az összeget, úgy hogy most minden második esztendőben 10.000 korona áll rendelkezésünkre. Ezen összegből minden két évben a tudomány, irodalom, zene- és képzőművészet terén legnagyobb sikert elért írónak, vagy művésznek adják ki a díjat. A díjat a kultuszminisztérium kezeli és elnyeréséért csak magyar honpolgárok pályázhatnak.

* **A Wágner-ciklus a Népoperában.** Budapestről jelentik: Május 16-án kezdődik a Népoperában a Wágner-ciklus, Internacionális zeneéleti esemény színhelye lesz ezzel Budapest, amelynek idegenforgalmát aligha emelte még egy ötlet, mint ez a Wágner-ciklus gondolata. A világvárosok nagy operaszínházai mindi nyáron májusban és júniusban állanak elő a maguk ünnepi szenzációjával, mind-nütt Festspiel és grande saison járja. Ezek óta bevett szokása ez az operáknak és Budapest a Népopera Wagner-ciklusát az ünnepi helyet először maga akarta világvárosok opera-életének tavaszi ünnepei között. Nemzetközi jelentőségű esemény ez, amelynek máris eredményesen terjedt el a híre: Angliától, Franciaországtól, Németországtól, Daniából érkezik igen sok előjegyzés a Népoperahoz, de különösen Oroszországtól és a Balkán államokból, ami világosan kijelöli a fejlődő Budapest pozícióját a zeneéletben, Budapestnek kell, hogy zenei emporiuma legyen egész Kelet Európának. Ennek a fejlődésnek első nagy lépése, a Wágner-ciklus kétségkívül má a legjobb és leghasznosabb eredményeket fogja hozni: a Wágner-kultusz ép májusban csúcsát idegenforgalmat nálunk, mikor Budapest a legjobb. A ciklus tenát rendkívül fontos eseménye a magyarság külföldi népszerűsítésének, de nem kevésbé fontos az ország határain belül fejlődő színházi életre nézve is. Magyar ember, ha igazi Wágner-előadást akar látni, meg sem állhatott Münchenig, vagy Bayreuthig. Most a Népopera helyünkbe hozza a Wágner-énekítés speciális művészetének legragyogóbb neveit, az első neveket mindazok közül, a Münchenbe, Bayreuthban, Dresdában, Dessauban Bécsben Wagner-éneklik. A Lehengrin előadásán például Ortrud szerepében Anna Bahr-Mildent urgot halljuk, aki Bécsben és Bayreuthban éneklő Wagner-t az idén is ő a bayreuthi Kurny Knote éneklő a címszerepben és Bender a királyt, akik a müncheni Festspielek szereplői; Esát és Tetramundot pedig Praske és Van der Osten Eva, a dresdai Wágner-előadások híres két szereplője adja. A király herceget, a dessau Mott éneklő. És, hogy ezek a világraszóló nevek mind el is jönnek, annak abban van meg a garanciája, hogy a Népopera, amely mindegyiknél külön szerződést kötött, kartellben áll a Deutscher Bühnenvereinnek. Ez a szövetség pedig öt évi kitérés terhe alatt örökös azon, hogy az énekesek a szerződéseket érvényben tartásuk Ehez a pompás gárdához azok a híres korszakos és kellekek járulnak, amelyeket az anhalt dessau uralkodó herceg engedett át a Népoperának. A díszletek egészen újak és méltó szenzációi a Wágner-színházaknak. A Népopera ugyanis mind a kilenc operához teljesen új díszleteket csináltatott Leffler tanár tervei szerint. Vegetől pedig Ernst Schuch és Franz Mikorey di-

regálják a ciklus előadásait, mind a ketten a legnevesebb Wágner-dirigensek közül valók. Ezek a nagyszerű ciklus-előzetes adatai és a magyar színházi életnek bizonyára eddig legnagyobb eseménye lesz ez a ciklus és hozzá ez a nézőtér, amelynek minden pontjáról egyformán jól láthatja és hallgathatja a budapesti Wágner-előadásokat a külföldről és Magyarországból összerögzített ünnepi közönség.

* **Csereelőadások az aradi és debreceni színházakban.** A jövő hét keddjén és szerdáján érdekes összehasonlításra lesz alkalma az aradi színházi publikumnak. A debreceni színházról fog Aradon vendégszerepelni. Ittunk már Szendrey Mihály tervéről, hogy a szezon végén a nagyváradi, aradi és debreceni színházakat operettszemélyzete kölcsönösen vendégszerepeljen. Erdélyi Miklós, a nagyváradi direktor ragaszkodik ahhoz, hogy a teljes társulat, szóval — kórus és zenekar is vendégszerepeljen, ezt azonban a többi igazgatók költségkímélési szempontból nem fogadták el. Így a nagyváradi társulat vendégszereplése alighanem elmarad, Zilahy Gyula debreceni direktorral azonban megállapodott Szendrey. A megállapodás értelmében Zilahy operett-társulata jövő hét keddjén és szerdáján Aradon játsza el a *Kis gróf* és a *Leányvásár* című operetteket, míg az aradiak ugyanezeket a napokon Debrecenben játsza el ugyanezeket a darabokat.

* **Anatole France; a Pinquinek szigete,** már kapható 1 kor. 30 fillér *Juhász és Társaság*

* **Alarcos szerelem.** (Repriz az Urániában.) Most már nemcsak a beszélő színházak újítanak fel sikereket aratott darabokat, hanem a közönség kívánságát respektálva a mozgókép színházak is reprizt tartanak a nagy sikert aratott darabokból. Emlekezetes még az a szenzációs nagy siker, melyet Balzac hatalmas regényének az Urániában. Technikai akadályok miatt csak két napig szerepelt az Uránia műsorán a fenomenális kép és azóta százával érkeztek megkeresések az Uránia igazgatóságához, hogy ismét műsorra tűzze az Alarcos szerelemet. Ritka sikere ez egy képnek és már ez is indokoltá teszi a reprizt. Újból két napra tűzték ki Balzac regényét, melynek fő női szerepét a legszebb párisi művésznő játsza. A nagy attrakció mellett még másik nagy újdonság szerepel az előadásban. 175

* **Az elsüllyedt Titanic az Apollóban** látható eredeti felvételekben. A világeseményt megörökítő film még csak kedden és szerdán kerül bemutatásra.

* **Saharet bemutatója az Apollóban.** (Az élet kockajátéka.) A közönség lázas érdeklődése és fokozott kíváncsisága előzi meg Saharet, az ausztráliai tánckirálynő keddi vendégjátékát. Rendkívül sokan akartak már helyet biztosítani a ritka látványosságra, de az Apolló igazgatósága éppen a nagy érdeklődésre való tekintettel, csak közvetlenül az előadás előtt adat ki a pénztárral jegyeket. Ellenben, hogy a jelentkező közönség közül senki se szoruljon ki, az előadások a vendégszereplés alatt kivételesen már délután öt órakor kezdődnek és éjjel tizenegy óráig tartanak. Ez időközben szünet nélkül szinte folytatódatosan fogja vetíteni az Apolló gépháza az egész országban páratlanul álló világműsort, amelynek keretében bemutatásra kerül „Az élet kockajátéka” című háromfelvonásos tragédia Saharettel, a tánckirálynővel az egyik főszerepben. A gyönyörűen megkonstruált darabban Saharet egy fényes estélyen ragyogtatja táncművészetét. Valami csodálatos zene hangzik fel és mint valami varázslat megjelenik a színpadon Saharet és oly isteniesen táncol, aminőt még eddig senki sem produkált. Táncában egy fantáziát testesít meg, a tenger és a szerelem hullámain, oly művészettel, hogy minden néző átszellemül. Tapsorkán zug fel, mikor vegez. Újra és újra meg kellett jenni. A mozivásznonról természetesen átragad a lelkesedés a padsorokban ülő közönségre is. Maga a darab, Saharet táncaitól eltekintve is elsőrangú. A cselekmény eredetileg megrázó. A leírást különben minden belépő megkapja. Ezzel a világeseményvel egy műsorn mutatja be az Apolló Titanicot, az elsüllyedt hajó-óriást is eredeti felvételek nyomán. Szóval holnap, kedden az Apolló-színház a világvárosok színházainak műsorával is versenyre kelhet. 177

Elégedetlen vasutasok.

— A drágasági pótlék miatt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 6.

Az országos vasutas szövetség június 9-én tartja Budapesten évi országos nagy gyűlését. Az ezt megelőző szokásos elnöki értekezlet mind a 39 kerület elnökeinek részvételével tegnap folyt le Budapesten Tolnay Lajos v. b. t. t., a szövetség elnökének vezetése alatt. Az országos elnöki értekezlet tanácskozása elé ez alkalommal feszült várakozással nézett az egész vasutas társadalom, mert előre látható volt, hogy a közgyűlés előkészítésén kívül a drágasági pótlék kérdése nemcsak szóba kerül, de tájékozást vártak a vasutasok az elnökség részéről az iránt, hogy mily stádiumban van ez az ügy s mikorra várható ennek végleges megoldása.

Tolnay Lajos elnök már megnyitójában közölte, mindent elkövetett az iránt, hogy ez a kérdés az összes vasutasok meglegedésére megoldassék. Utalt a miniszterelnök legutóbbi programbeszédére, kijelentvén, hogy továbbra is minden befolyását latba veti, hogy úgy a drágasági pótlék, mint a lakbér kérdése kielégítő rendezést nyerjen.

Az elnöki megnyitó kapcsán a nagyfontosságú kérdéshez a kerületi elnökök részéről az aradi kerület elnöke, Vajda János máv. főellenőr szólott. Felszólalásában különösen hangsúlyozta azt, hogy a pótlék kérdésének huzavonájával igen rossz szolgálatot tesznek az ügynek azok, akik hivatva a vasutasok sorsának intézésére. Kiemelte, hogy ennél a kérdésnél egyedüli löszempont: a fedezet. Amidőn a kormányelnök e törvényjavaslat beterjesztését már jelezte, bizonyos, hogy a fedezet is rendelkezésre áll. A további halogatás tehát semmivel sem indokolható, sőt félő, hogy az a vasutasokban ezt a gondolatot fogja ébreszteni, mintha a nyomorúság enyhítésére szánt garas a kormányzás kezéből egyéb célokra is akarna szolgálni. Általános helyeslés között mutatott rá az aradi kerület elnöke arra, hogy a vasutas társadalom azt a kérdést eddig elé imponáló nyugalommal kezelte s úgy a szövetség központi, mint az egyes kerületek vezetőségei mindent elkövettek a kedélyek megnyugtatóására, de további halogatás mellett ez alig ha lesz fenttartható. Éppen ezért kérte az aradi kerület elnöke, a kerületi választmány utasítására a központi vezetőséget, illetve Tolnay Lajos elnököt, hassanak oda, hogy az ügy a június 9-i országos nagygyűlésig dűlőre jusson, nehogy a személyzetnek a szolgálat érdekében annyira kívánatos, sőt elengedhetetlenül szükséges nyugalma az elmérgesített helyzet által megzavartassék.

Tolnay Lajos elnök nyomban válaszolva a javaslat helyeslés közt kijelentette, hogy az elmondottakat az első szótól az utolsó szóig magáéva teszi. Eddig is ezt az álláspontot képviselte s gondoskodni fog arról, hogy az aradi kerület megbízásából elmondottokról illetékes helyen is tudomást szerezve, az az ő akciójának támogatásul szolgáljon.

Tolnay elnök kijelentését az egész értekezlet nagy megnyugvással vette tudomásul.

Az elnöki értekezlet során még két nagyfontosságú kérdést hoztak szóba ugyancsak az aradi kerület részéről. És pedig a szabadjegy igénytervbe vett megcsonkítása és a jogvédelem decentralizálása. A szabad-jegy ügyet Tolnay elnök magáéva tette a jogvédelem ügyét a nagygyűlésen fogják tárgyalni.

Budapestről jelentik: Teleszky János pénzügyminiszter kijelentette egy újságíró előtt, hogy legelső sorban a tisztviselők családi pótlékáról szóló törvényjavaslatot fogja beterjesztetni. A javaslat szerint az egy gyermekkel bíró tisztviselők évi

kétszáz korona, két-három gyermek után négy-száz korona, háromnál több gyermek után hat-száz korona pótlékban részesülnek. A javaslat az állami tisztviselőknél kívül kiterjeszkedik az államvasuti és megyei tisztviselőkre is. A szolgák ugyanezen kulcs szerint a pótlékok felét fogják kapni.

HIREK.

Budapest száguldó veszedelme.

— *A gyanus mentő tanu.* —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 6.

Vasárnap délután Budapesten ismét villamos vasúti karambol volt a Maglódi-ut és Jászberényi-ut sarkán a 28. számú városi villamosvasúti kocsi, amelyet *Heszeli* János vezetett, összeütközött *Lafai* József fuvaroskocsis kocsijával. A fuvaroskocsin ültek: *Lafai* József, *Németh* József tizenhat éves, *Imre* József tizenhat éves, *Lrai* Antal tizenhat éves cipészinasok és *Hotter* József cipésmester. Az összeütközés következtében a kocsi fölborult, a rajta ülők pedig lezuhantak. *Lafai* József és *Németh* József halálos sérüléseket szenvedtek. A Rókus-kórházba vitték őket. A többinek a sérüléseit a mentők a baleset helyén kötözték be.

A fővárosi rendőrség hivatalos statisztikája szerint négy év és négy hónap alatt összesen *egyszázhetvennyolc ember életét pusztították el a budapesti villamosok és négyszázharmánhat embert tettek nyomorékká.*

A képviselőház mai ülésén ezért *Huszár* Károly képviselő a villamosvasúti szerencsétlenségek ügyében interpellált. Ha bírósági tárgyalásokat figyelemmel kísérjük, ugymond, megállapíthatjuk, hogy a szerencsétlenségeket nagyobb részben a villamos társaság okozza. A szabályokat meg nem tartják, ezt száz meg száz esetben meg lehet állapítani s a polgármesternek nem jut eszébe, hogy velük szemben birságolással éljen. Most már a kormány sürgős beavatkozására van szükség. Érthetetlen a bíróságok magatartása is a villamos társaságokkal szemben, holott a bíróságnak példát kellene statuálni. *Nagyon feltűnő az is, hogy a baleset-pörökben rendszeren egy fiatal nő a mentő tanu, aki réltlenül a kocsi vezető mellett állott.* A magyar államvasut összes vonalain nincs annyi baleset, mint a villamos-társaságok vonalain Budapesten. Mivel a villamos 16 százalékot jövedelmez, lehetne már valamit tenni a közönség érdekében.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

— **Nász a király családjában.** Bécsből jelentik: *Ella* főhercegnő és *Walthburg* György gróf dragonyos főhadnagy esküvője szeptember hónapban lesz *Wallsee*-ben. A király a házasság időpontjához már megadta beleegyezését.

— **Sulyos mulasztások a Titanicon.** *Washington*-ban a szenátus bizottsága befejezte a *Titanic* dolgában megindított vizsgálatot. A bizottság elnöke — mint *Newyorkból* jelentik — a vizsgálat eredményét a következőkben foglalta össze: A *Titanic* gőzös teljes gőzerővel haladt annak ellenére, hogy megfelelő figyelmeztetést kapott. A hajón nem volt elég mentőcsónak és a meglevőket sem próbálták ki. Csak kevés matróz akadt, aki a mentőcsónakokat vezetni tudta. *Triesztből* jelentik: A *Kárpáthia* gőzös ma reggel hét órakor ideérkezett. A gőzös csak három napi utat tett meg, amikor megkapta a *Titanic* táviratát, amelyben sürgős segítséget kért. A *Kárpáthia* felbeszakította útját s egyenesen a *Titanic* felé tartott, amelytől hatvan tengeri mérföld távolságban volt. Amikor a szerencsétlenség helyére elérkezett, a *Titanic* már elmerült és a *Kárpáthia* csak a tizenkét mentőcsónakon levő embereket tudta fölvenni.

— **Odilon Helén házassága.** A meglehetősen változatos multra visszatekintő *Odilon Helén* művésznő, akinek legutóbbi házasságát *Pecsi*cs Bélával csak a napokban bontotta fel a budapesti bíróság, ismét a házasság réve felé evez. Mint értesülünk, ma délelőtt megjelent *Odilon* asszony a Bécs melletti *Dornbach* plébániáján és ott a lelkészt felkérte, hogy hirdesse ki *Odilon Helént*, mint menyasszonyt és a vele együtt ott megjelent 23 éves nemes *Braglowski* Kázmért, mint vőlegényét. Ugyanekkor a szintén a művésznő társaságában lévő ügyvéd, *Hofmokr* dr. felmutatta a hivatalos irást, amely szerint a csupasz képű, vőlegényjelölt időelőtt nagykorúsított és ennek alapján házasságkötésre jogosult. A lelkész minderre azt felelte, hogy tudomása szerint és a katolikus vallás alapján az 1864-ben született, tehát 49 éves művésznő házassága *Girardi* Sándorral felbonthatlan és így a vallási dogmák értelmében a nő új házasságra nem léphet. Minden esetre még felsőbb egyházi hatósága intézkedését kell előbb kikérni. Ezek után a sokat hányatott művésznő és vőlegénye neheztelve kénytelen volt távozni. A vőlegény személyét illetőleg *Ecsési* tudósítónk a következőkről értesül: *Braglowski* Kázmér ugyan az a lengyel nemes ifju, aki a múlt év őszén a bécsi *Sophiensaal*-ban hypnózis-előadást hirdetett, de azt a rendőrség közbelépésével megakadályozta. Ekkor *Odilon*, aki tudvalevőleg a hypnotizmus szenvedélyes híve, megismerkedett az ifjával, akinek kedve és barátságáért — úgy látszik — odahagyta harmadik férjét, *Pecsi*-cset is. Második férje *Rakovszky* Ferenc volt, de az ezzel kötött házasságot — dacára a nő magyar állampolgári voltának — szintén felbontották. Most immár a negyedik — ha mindjárt jövelemén gyermekkorban levő — férfi van soron, de hogy e házasságot törvényesen megkötik-e, az nagyon kérdésessé vált.

— **Anglia a vérvád ellen.** *Londonból* jelentik: Az angol közélet kiválóságai, köztük *Burne* bibornok, a *canterbury-i* érsek és más magasrangú papok, *Roberts* lordmarsall, *Cromer* lord az angol alsóház elnöke, *Balfour* stb. tiltakozást tesznek közzé a zsidók ellen emelt rituális vérvád ellen. A vérvád szerintük, a zsidó vallás ragalmazása, az összes keresztény egyházak szegénye és inzultus a kultúra ellen. A tiltakozást az emlitteken kívül a *Times* és *Morningpost*ot kivéve, a legtöbb angol napilap szerkesztője, nagyon sok kiváló bíró, egyetemi tanár, művész és író is aláírta.

— **A lelkész lopott kincsei?** *Berlinből* jelentik: Megirtuk, hogy *Liebe* berlini katonai lelkész hagyatékában, mesébe illő drágakő kincseket találtak. Most érdekes kombináció állott be ez ügyben. A kincseket összefüggésbe hozzák a *censztóhói kolostorban elküvetett nagy drágakő lopással.* *Liebe* egészségügyi tanácsos, az elhunyt plébánosnak testvére azt állítja, hogy a plébános vagyona legfőjebb harmincezer márkára tehető, drágakő-gyűjteményről pedig egyáltalában senki sem tudott. *Liebe* néhány évvel ezelőtt áttért a katolikus vallásra és egyházi hatósága *Reichenbachba* nevezte ki kaplannak; itt sűrűn érintkezett orosz szerzetesekkel s azt hiszik, hogy ez alkalmal állapodott meg velük a *censztóhói* kincsek elrejtése dolgában.

— **Temetés.** Ujaradon vasárnap délután nagyszámu gyászoló közönség és rokonság kíséretében helyezték örök nyugalomra az elhunyt milliomost, *Dengl* Józsefet. A gyászszertartást *Mayer* János ujaradi plébános végezte. Az elhunyt korporsójára koszorut tettek és a temetésre elküldték képviselőjüket, mindazok a községek, amelyekben *Dengl* József alapítványokat tett. A család koszoruján kívül *Bruckenau*, *Angyalkut*, *Magyarad* és *Ujarad* községek koszorúit kerütek az elhunyt sírjára.

— **Alaptőke leszállítás a Magyar Banknál.** *Nagyváradról* jelentik: A nagyvárad Magyar Bank fuzió céljából tárgyalásokat folytatott a nagyvárad Leszámitoló és Jelzálog Bankkal. A tárgyalások a mai nap folyamán végkép megszakadtak. A Magyar Bank igazgatósága most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az egy millió koronát kitevő alaptőkét 50%-al, vagyis 500.000 koronára bélyegezteti le. Az igazgatóságnak néhány tehetősebb tagja, ugymint *Kurländer* Ede dr., *Adorján* Emil és *Weinberger* Lajos, hogy a szanalást megkönnyítsék, az Osztrák Magyar Banknál, saját számlájukra 700.000 korona jelzálogkölcsönt vettek fel és bocsájtottak a Magyar Bank rendelkezésére, hogy a velük összeköttetésben álló bankok hitelmegvonása által teremtett hézagot pótolják.

— **Ügyvéd és főkönyvelő.** Az aradi lapok nyitlterébe is eljutott néhány nyilatkozatban az a sajnálatos összetűzés, amely pár hét előtt *Penes* István, a körösbökenyi *Codreul* takarékpénztár főkönyvelője és *Grozda* Aurél dr. ismert ügyvéd, ugyanazon pénztárat egyik igazgatója között történt. *Grozda* Aurél dr. telefonon sértő kifejezésekkel illette a főkönyvelőt, aki elégtételt kért *Grozda* dr.-tól. Az ügyvéd azonban azzal utasította vissza a lovagias elégtételadást, hogy amit tett, fegyelmi jogkörébe, mint a könyvelő felelőseje utóbb, hírlapi nyilatkozat váltás után mégis lovagias utra terelődött az affér és békes elintézet nyert. Tegnap azonban váratlanul kiujult az ellenségeskedés. *Grozda* dr., aki a *Codreul*-nak ügyésze is az affér óta nem volt benn a takarékpénztárban egészen tegnapig, amikor megjelent a *Codreul* helyiségeiben. *Penes* főkönyvelő izgatottan távozásra szólította föl az ügyészt és tudomasára adta, hogy erőszakkal fogja kényszeríteni a helyiség elhagyására. *Grozda* dr. csakugyan távozott és az újabb incidens ügyét a *Codreul* igazgatósága elé terjesztette. A pénztárat igazgatósága holnap foglalkozik a kinos afférral.

— **Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak és a nagygyakorlatok.** A következő sorokat kaptuk: Folyó évi április hó 28-án a szegedi lapokban egy közlemény jelent meg, amely az Aradi és Csanádi Egyesült Va utakon az idei őszi nagygyakorlatok tartamára nagymértékű forgalmi korlátozásokat helyez kilátásba. Mivel ez a közlemény félreértésekre adhatott okot, az időközben nyert értesülések alapján már most kinyilatkoztatjuk, hogy amennyiben a hadgyakorlatok tényleg a mi vonalaink mentén tartatnak meg, az esetleg szükséges forgalmi korlátozások távolról sem fogják az említett cikkben jelzett mértéket elérni. Szükségesnek látjuk különösen hangsúlyozni, hogy a polgári forgalom teljes megszüntetése nem is tervezett és a személy-, gyorsaru-, élő- és gyorsan romló áruk szállításának teljes mértékében való fentartása mellett, csakis a teljes kocsiakománya áruk szállításának néhány napra terjedő korlátozásáról lehet szó. Önként értendő, hogy az esetleges korlátozásokról a szállító közönséget idejekorán külön hírdetmény útján tájékoztatni fogjuk. *Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága.*

— **Térzene.** A katonai ténparancsnokság ma tudatta a várossal, hogy a 33. gyalogezred zenekara a nyári hónapokban minden pénteken délután 5-6 óráig ténzenét ad a városháza előtti téren.

— **Életunt szobaleány.** Vasárnap délelőtt tíz órakor *Bonda* Róza tizenhétéves szobaleány a *Boesky-tér* 3. számú házban öngyilkossági szándékból egy üveg maróhígott ivott. A mentők a kórházba szállították. *Bonda* Róza öngyilkosságának okául azt adta elő, hogy édesanyja nem töredik vele s nincs senkije, aki gondolna rá, azért miedik vele az életet.

— **Halálozások.** Nyáry Béla, Arad város nyugalmazott rendőrkapitánya ma délben 68 éves korában meghalt. Nyári körülbelül huszonhat évig állott a város szolgálatában és nemcsak tisztviselői minőségében szerzett általános becsület, hanem a társadalmi életben is népszerűsége tett szert. Több katonai éremnek és keresztnek volt tulajdonosa és a hadsereg iránt táplált érzelmeinek azzal is kifejezést adott, hogy az egyik hadastyán egylet elnökségét is viselte és a díszes egyenruházatu társaságot büszkén vezette. Mikor a honvédelmi minisztérium eltiltotta a kardviselést, a hadastyánegylet feloszlott, Nyári is visszavonult. Temetése május 8-án lesz a Weitzer János-utcai 14. számú házból, ahonnan a beszenteles után Ópálosra szállítják a holttestet.

Szabó József m. kir. adóhivatali tiszt, szolgálatának 9-ik és életének 32 évében e hó 5-én elhunyt. Temetése e hó 7-én, délelőtt 11 órakor lesz Alsó-Simánd községben. Az aradi m. kir. adóhivatali tisztelettel képviselteti magát a temetésen és a koporsóra koszort helyez.

Pivny Vince műépítész ma reggel 70 éves korában Aradon meghalt. Az elhunyt egyike volt a legképzettebb magyarországi építészeknek. 1842-ben született Visontán. Középiskolának elvégezte után külföldön folytatta tanulmányait, majd visszatérve Egerben telepedett le, s Hevesmegyében nagy vasutépítési vállalatokba fogott. Ezek a vállalatok azonban anyagilag nem sikerültek s ezért Pivny feloszlatta egri irodáját, Aradra költözött. Itt Halmay Andor építésszel dolgozott együtt. Alig van Aradon utca, hol tervezgetésének nyoma ne lenne, többek között például ő építette a színházat és a pénzügyi palotát. Később Halmay nyugalmába vonult s ekkor Pivny az Ursity Lipót és fia cégnél folytatta munkásságát. Halálát nemcsak két fia, Pivny Aladár építésmérnök és Pivny Béla miniszteri mérnök, az Aero és az Automobil klubok titkára s a kiterjedt rokonság gyászolja, hanem közlőnk is, akik közül nem egy tanítványa volt az elhunyt. Pivny Vince holttestét holnap délelőtt 11 órakor szentelik be a Teleky-utca 24. számú gyásházban, majd a holttestet Visontára szállítják, ahol a családi sírkertben helyezik örök nyugalomra.

— **Az Arad-csanádi Egyesült Vasutakról** azt közöltük, hogy május ötödikén van a közgyűlése. Ez a közlés téves, mert a vasut közgyűlése június 5-én lesz.

— **Halál a tegezés miatt.** Az aradmegyei Szemlak községben Higyas Péter 17 éves napszamos fiu ma délben átment Tonya Demeter gazdához diskurálni. Ugyancsak átment Tonyához Goroski Áron öreg gazda és az agyari közt szorongatott tajtékipából beszélgetés közben begyessen hatalmas füst-fellegetek eregetett. Higyas nem hagyhatta szó nélkül az öreg gazda viselkedését és rászólt:

— Ugy füstölsz, mint egy báró!

— Idesebb vagyok, mint te, ne tegezz! — szólt az öreg a siheder napszamos fiura.

— Nem vagy Isten, tegezhettek! — vetette oda félvállról a siheder. Az öreg Goroskit módfelett bosszantotta Higyasnak a kihívó viselkedése, megfogta és kilóditotta a lakásból és egy keze ügyében levő ostorral utána csapott. A fiu erre kirántotta csizmaszárából a bicskáját és Goroski Áront lépe táján megszurta, úgy, hogy haldokolva vitték lakására.

— **A vasut kerekei alatt.** Szivó János államvasuti segédfekező Sofronyán a Budapestről tíz óra után Sofronyára érkező gyorsvonat kerekei alá került eddig ki nem derített módon. A súlyosan sérült embert, akinek balkarját teljesen lemetstették a kerekek és fejét is összetörték, Aradra hozták be és az állomáson Prohászka László tb. főorvos nyújtotta neki az első segélyt. A mentők a kórházba szállították. Életbenmaradásához nincs remény.

— **Látványos repülő és pilóta iskola Aradon.** Teleki Tibor gróf többször ismertetett kérvényét, melyben az Aradon létesítendő pilóta iskolának városi szubvenciót kér, ma tárgyalta Kovács Vince kulturtanácsnok elnöklésével egy bizottság, melynek tagjai: Grein Nándor főkapitány, Virágh Lajos főmérnök, Tisch Mór dr. főorvos, Reisinger Sándor, Szántay Lajos és Szathmáry Károly törvényhatósági bizottsági tagok voltak. Teleki gróf is megjelent az ülésen és személyesen is előadta kívánalmait, melyek a törvényhatósághoz intézett beadványában részletesen fel vannak sorolva. A bizottság köszönettel vette a grófnak a legapróbb részletekre is kiterjedő előadását és azt javasolja a közgyűlésnek, hogy vegye pártfogásába a nagyjelentőségű vállalkozást, mely nemcsak egy új iparág meghonosítását jelenti az országban, hanem Arad idegen forgalmát is növelni fogja és alapjául szolgál majd a hadvezetőségnek, hogy a hadirepülő teret Aradon létesítse. A bizottság azt ajánlja, hogy az esetben, ha a katonai hatóság a repülőter céljaira kiszemelt terület átengedéséhez hozzájárul, adjon a város tizezer korona egyszer és mindenkorra szóló segélyt a grófnak, aki köteles az iskolához szükséges építkezést a kormányhatósági jóváhagyástól számított egy éven belül megkezdeni. A városi szubvenciót az építés befejezése után egy évre folyósítja a pénztár. Az esetben azonban, ha tíz éven belül az iskola megszűnik, akkor a szubvenciót a gróf visszatéríti a városnak, még pedig minden itt töltött évre ezer korona levonásával. A város kizárólagossági jogot biztosít a grófnak tíz évre és ez idő alatt sem iskolára, sem mutatványos repülésre engedélyt másnak nem adhat. — Ugyancsak ez a bizottság foglalkozott Székely Mihály aviatikus kérelmével és javaslatba hozza, hogy a tanács az általa megszabandó feltételek mellett engedélyt adjon látványos repülésre pünkösd két napjára.

— **Orvosi körökből.** Dr. Kronstein Vilmos orvos lakását és rendelőjét Batthyányi-utca 28. (Neuman-palota mellé) áthelyezte. — Átjárni lehet Andrássy-tér 22 felől is. 3062

Singer József dr. bőr és nemi bajok szakorvosa lakását és rendelőjét május hó 1-től Andrássy-tér 17. szám (Reinhart-ház) alá helyezte át.

Issekutz László dr. folyó évi május hó 1-től a Szántay-házban (bejáró a Széchenyi-utcai kapun) lakik.

D. Graur Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vass-szállóval szemben helyezte át.

— **Vulkán kézi tűzoltókészülék** a neve annak az elmés és praktikus magyar találmánynak, amelyet ma mutatott be a gyár képviselője az Aradi Közlöny szerkesztőségében is. A Vulkán a már használatban levő tűzoltókészülékektől elsősorban abban különbözik, hogy oltóanyaga nem folyadék, hanem száraz por. A készülékkel történő oltás tehát felette egyszerű, a készülék alul fekvő gombját a földhöz kell ütni, ezáltal a fedél leugrik és a készülékben levő port a tüzre kell hinteni. Két, három — másodperc alatt a vérszenes lobogó benzín láng is teljesen elfojtódik a készülék hatásától. Ezt a roppant praktikus, akár gyermek által is kezelhető készüléket az eddig 80—100 koronába kerülő kézi tűzoltókészülékekkel szemben ajánlja rendkívül olcsó ára is — 20 korona darabja. A készüléket gyártó Schäfer Miksa budapesti cég képviselője Sélinger Samu két napig, május 7. és 8-án Aradon, a Központi Szállodában tartózkodik, ahol szívesen látja a komoly érdeklődőket, a készüléket bemutatja, mert az aradi egyedüli jövedelmező jogát akarja a jelentkező alkalmas és agilis kereskedőembernek biztosítani.

— **Az Aradi Közlöny** április 19-i számában megírta, hogy Varga Lajos aradi vállalkozót egy törvényszéki tárgyalásból kifolyólag az utcán inzultáltak. A tudósítást úgy irtuk meg, mint ahogy más nyilvános tárgyalásokról szóló referádákat szoktunk. A tárgyilagos riportcikk tartalmával Varga Lajost egyéni tisztességében nem akartuk megbántani.

— **Tűz.** Szemlakáról jelentik: A község határában van Istvánffy Bélának a pusztája, amelyen ma egy istálló kigyulladt és tövig leégett. Néhány állat elpusztult, a kár azonban biztosítás révén megtérül.

— **Eredeti japánrizsfiggöny darabja** 10 korona, kapható Kotányinál József főherceg-ut 3.

— **Legelegánsabb ékszertárgyak** célszerű emlék és ajándéknak Igaz Sándor elsőrendű óra és ékszer üzletében vásárolhatók Arad, Andrássy-tér. Telefon 321.

— **Tisztelettel értesitem** a n. é. hölgyközönséget, hogy bécsi bevásárlási utamból megjöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bécsi modell újdonságokat. Üzletem régi jó hírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet velem. Grünblatt Antonia női kalap divatterme Szabadság-tér 11.

— **Értesítés.** Igen tisztelt megrendelőinket és a n. é. közönséget értesítjük, hogy férfiszabó divattermünket május hó 1-től Weitzer János-utca 7. (Uj gör. kat. bérpalotába) helyeztük át. További szíves pártfogást kérünk. Kötöny tisztelettel Martics és Pák. 2871

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható Juhász és Társa modern könyvesházában Andrássy-tér 16. sz.

— **A hölgyközönség figyelmébe.** Női kalapokat utolsó divat szerint feltűnő olcsón készít, alakít, újból díszít Garainé Friedrich Irma, fővárosi divatárúsnő, Arad, Dessewffy-utca 4. 2502

— **Kérjen** ingyen cipő-árjegyzéket a Moskovits cipőgyár r. t. fiókraktárából, Arad, Szabadság-tér 18.

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor. Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fill. Kapható Aradon Ingusz I. és Fia cégnél Weitzer János-utca.

— **Az új ügyvédi nyomtatványok** Kerpel Izsónál kaphatók.

TARKASÁGOK.

(A kalaptű.) Egyik aradi ügyvédnek a kis fiához híres arról, hogy a felnőttek társaságában hallott minden megjegyzést elraktároz és kellő alkalommal nagy sikereket arat velük.

Épen társaság van az ügyvédnél és egy régi pénzt mutogat az egyik vendég. A nagy mulatságban a pénzdarab kiesik a kezéből és a szekrény alá gurul. Becsengetik a cselédet, aki egy sítáborral kotorász a szekrények alatt, de a bot rövid és nem éri el vele a szökevény régiséget. Ekkor megszólal Bandika.

— Ugyan ne veszdődjön azzal a rövid bottal, hanem hozza elő a mamuska kalaptűjét, azzal mindjárt kipiszkálhatja.

(Lovagias ellenfelek.) Májur ur, meg Kohn ur alaposan megsértettek egymást és mint lovagias emberekhez illik, elküldték egymásnak a segédeküket. A segédek pisztolypárbajban állapodnak meg, melyet másnap reggel hat órakor vívnak meg a felek.

A párbaj előtti napon, a délutáni kávénál találkozott a két ellenfél.

Májur (a legbarátságosabb hangon figyelmezteti Kohn): Aztán pontos legyen, reggel hat órakor első lövés.

Kohn (a legtermészetesebb hangon feleli): Hogy ha pont hatkor még nem lennék ott, maga azért csak löjjen.

(Óvatos sértés.) Szigorú rendeletet bocsájtott ki a hadtestparancsnokság, hogy a legénység önértéket durva sértésekkel nem szabad illetni, különben panaszra mehetnek.

Egy jó humoráról ismert főhadnagy a következőképp felelt meg az új rendeletnek.

— Hallja maga tizedes! Ha én magam megakarom sértetni, hát azt mondanám, hogy maga egy marha, de ez a szándék távol áll tőlem és csak annyit mon-

dok, hogy Kovács tizedes magánál sokkal nagyobb marha.

(Gyermek beszéd.) A felsőbb leányiskolában a nyelvian órán a jelen, múlt és jövő fogalmát magyarázza a tanár. Mikor már példákra kerül a sor, felszólítja az egyik felsőbb leányt.

— Hogy mondaná ezt jövőben „gyermek vagyok“?

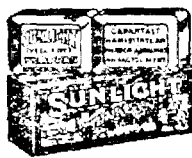
A felsőbb leány (határozottan): Gyermekem van!

PATYOLAT TISZTASÁG

és a legkellemesebb frissesség jellemzi a

Sunlight Szappannal

kezelt ruhaneműeket. Gyorsan tisztít, kiméli a szövedéket és a színeket. Maró alkotórészekből mentes, ezért a legjobb biztosíték ruháink időelőtti elromlása ellen.

Lever & Co., G.m.b.H., Wien III.

6601

VIDÉK.

Tennisz-egylet Körösbökenyben. Az arad-megyei Körösbökeny községben vasárnap alakították meg a tennisz-egyletet, amelynek létesítése körül ifjabb *Kiurszky* Ivánnak van legtöbb érdeme és a közgyűlés mindenekelőtt ezért köszönetet szavazott neki. Ezután megejtették a tisztviselők választását. Elnök lett *Szöke* Lajos, társelnök *Dénes* Jakabné, pénztáros *Krisán* Gruja, gondnok *Perutka* Emil, választmányi tagok: *Kiurszky* Imréné, *Derutka* Emilné, *Sverdián* Jánosné, és *Barbul* Ernő.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A Polgári Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

Alig három hónapja annak, hogy az Aradi Polgári Takarékpénztár közgyűlése elhatározta az alaptőke-felemelést, s már az intézet vezetősége örömmel számolhatott be a részvényeseknek arról, hogy a emisszió a legfényesebben sikerült. A vasárnap tartott rendkívüli közgyűlésnek, — amelyen az intézet részvényesei nagy számban jelentek meg, — az volt az egyetlen tárgya, s a részvényesek jóleső örömmel vették tudomásul azt, hogy az egy évtizeddel ezelőtt reaktivált intézet e rövid pár év alatt gyönyörű fejlődést futott be, s ma már a vidéki pénzügyintézetek között az első sorában foglal helyet. S ezt a nagyarányú fellendülést, ezt a hatalmas eredményt és sikert az intézet agilis igazgatóságának, de különösen és első sorban *Natland* Bernát vezérigazgatónak köszönheti, aki kiváló gondnal, nagy éleslátással és szaktudással, mindenkor az intézet érdekeinek szem előtt tartásával vezette az Aradi Polgári Takarékpénztár ügyeit.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Mittler Izidor dr. igazgatósági tag nyitotta meg a közgyűlést, s bejelentette a közgyűlésnek, hogy *Urbán* Iván intézeti elnök és *Keresz-*

tes Gyula dr. igazgatósági elnök akadályoztatásuk miatt, a mai rendkívüli közgyűlés vezetésére ő küldetett ki. Jelenti, hogy 154 részvényes 588 egész és 2765 együttd részvényt deponált, amelyek 477 szavazatot képviselnek; a közgyűlésen 47 részvényes jelent meg 174 szavazatot képviselve. A jegyzőkönyv vezetésére *Parecz* Béla dr. intézeti ügyészt, hitelesítésére *Domány* János és *Maresch* Gyula részvényeseket kérte fel.

Ráskai Miksa intézeti főkönyvvezető olvasta fel ezután az igazgatóság jelentését, amelyet teljes szövegében az alábbiakban közlünk:

Tisztelt Közgyűlés! Van szerencsénk a tisztelt Közgyűlésnek — melyet azért voltunk bátrak a mai napra összehívni, hogy az 1875. évi XXXVIII. t.-c. 154. §. rendelkezésének megfelelően — tisztelettel jelenteni, hogy az 1912. évi január hó 21-én tartott rendes évi közgyűlésen elhatározott részvénykibocsátási műveletet teljes sikerrel végrehajtottuk. A kibocsátott 22500 drb 160 k. n. é. új részvény a t. részvényesek által tetemesen túljegyezett és ezen részvényekre a mai napig a t. részvényesek által 3328,700 kor. fizettetett be, megjegyezvén, hogy a III. részlet befizetésére kitűzött határidő csak f. é. június hó 10 én jár le. Midőn kérjük ezen jelentésünket tudomásul venni, nem mulaszthatjuk el kiemelni azt, hogy amidőn intézetünk jól felfogott érdekében bátrak voltunk a részvénytőke felemelése tárgyában javaslatunkat megtenni, tettük ezt azon reményben, hogy az eddigi tapasztalat szerint a tavaszi időszakkal együtt a szokott normális viszonyok fognak beállni, de a legnagyobb sajnálatunkra ezen reményünkben csalatkoztunk és a részvénykibocsátási műveletet a lehető legrosszabb pénzügyi viszonyok közepette kellett végrehajtanunk. Hogy dacára ezen bel- és külpolitikai okok miatt bekövetkezett majdnem válságos közgazdasági helyzetben is a kibocsátási művelet fényes sikerrel járt az főként t. részvényeseink közlegének, melylyel az intézet érdekeit mindenkor támogatják, köszönhető a miért is a t. részvényeseknek ezuttal is hálás elismerésünket fejezzük ki.

Kertész Miksa dr. szólalt fel a jelentéshez: Kedves köteleseket teljesíték, ugymond, amikor az igazgatóságnak, az agilis vezérigazgatónak és a tisztikarnak buzgó tevékenységükért a részvényesek nevében hálás köszönetet mondok, s a legteljesebb elismerést fejezem ki.

A közgyűlés ezután nagy éljenzéssel tudomásul vette az igazgatóság jelentését, s egyhangulag magáévá tette *Kertész* dr. indítványát, s ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

A közgyűlésen jelen voltak: *Szathmáry* Mihály, *Natland* Bernát, *Kalmár* József, *Glück* Károly, *Mittler* Izidor dr., *Nyári* Vilmos, *Réthfalvy* Jenő, *Nagy Orbán* dr., *Bajthay* Mihály, *Wally* György, *Bánfi* Sándor, *Nemes* Géza, *Werner* Károly, *Müller* József, *Weil* József, *Vásárhelyi* Dezső, *Robitzek* Samu, *Menczer* Ármin, *Grallert* Rezső, *Hirschmann* Albert, *Kaufmann* Sándor, *Reinhart* Gyula, *Szathmáry* Károly, *Joacovits* Sándor, *Nagy Géza*, *Kertész* Miklós dr., *Parecz* Béla dr., *Laczay* Endre, *Nussbaum* Zsigmond, *Krausz* Mór, *Singer* Izrael, *Nikolits* Sándor, *Réthy* Viktor, ifj. *Domány* János, *Funkelstein* József, *Solymos* József, *Varjassy* Lajos, *Kemény* Manó, *Löwy* M.-r., *V. rös* László dr., *Ráskai* Miksa, *Stein* Zsiga, *Veizár* Márton, *Taraba* Tivadar, *Kovács* György, *Mihájlovich* János, *Kosztka* Emil, *Maresch* Gyula, *Weinberger* János, *Hoffmann* Antal, *Tulipán* Sándor, *Löbl* Gyula, *Braun* Mór, *Jellinek* Henrik dr.

— Az aradi légszeszgyár részvénytársaság tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Budapesten, amelyen többek között a tisztújítást is megejtették. Az igazgatóság tagjai a régiék maradtak, a felügyelő-bizottságot azonban újja alakították. A felügyelő-bizottság elnöke lett *Staubert* József főszerkesztő, tagjai pedig *Reinhart* Gyula butorgyáros és *Varjassy* Lajos dr. aradi ipar és kereskedelmi kamarai titkár.

— **Három csőd egy napon.** *Nagyváradról* jelentik: A nagyvárad törvényszék ma egyszerre három kereskedő ellen rendelte el a csődöt. A csődbe jutott kereskedők a következők: *Bleyer* Antal, aki maga kért saját maga ellen csődöt és 160.000 korona passziva ellenében csak 30.000 korona aktívát mutat a leltár. Csődbejutásával 15 nagyvárad intézet van érdekelve és még számos magán hitelező. A törvényszék elrendelte még a csődöt *Kirschmann* Márton nagybajomi kereskedő ellen. *Kirschmann* azonban eltűnt és még nem akadtak nyomára. *Angyal* József kereskedő maga kérte a csőd elrendelését maga ellen. Az elrendelt leltározás alkalmával az üzletet teljesen kiürítve találták.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, május 6.

Készáru.

Kínálat, vételkérde megfelelő, 10 ezer mm. 3 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 májusra	11.89	11.90 11.89 11.90
Buza 1912. októberre	11.35	11.38 11.33 11.39
Rozs 1912. októberre	9.65	9.6 9.64 9.65
Tengeri 1912 májusra	9.30	9.31 9.35 9.37
Zab 1912. októbert	9.15	9.16 9.14 9.15

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Május 6. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	108.75
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	89.30
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	77.25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.—
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.25
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	—	—	—	216.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149.—
Oszták járadék papírban	—	—	—	89.50
Oszták járadék ezüstben	—	—	—	92.50
Oszták járadék aranyban	—	—	—	113.85
Oszták koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	89.50
1880. évi oszták államsorsjegy	—	—	—	159.—
Oszták-magyar bankrészvény	—	—	—	19.75
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	840.—
Oszták hitelintézeti részvény	—	—	—	643.25
Oszták-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	740.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.12
Német birodalmi márka	—	—	—	117.85
Londoni vista	—	—	—	241.25
Páris vista	—	—	—	95.62 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	—	28.56

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1912. május hó 7-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

Vén leányok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irtá: I. M. Barrie. Angolból fordította: Mihály József.

SZEMÉLYEK:

Valentine Richards	Keszler Ede.	Örmester	Győző A.
Spicer	Kardos F.	Susann	Novák Irén.
Blades	Delli Lajos.	Phoebe	Kaponyay J.
	Vass Jenő.	Henriete	Nógrádi M.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma kedden, 1912. május 7-én:

1. Károly flotázik. Humoros. — 2. A törvény keze. Dráma. — 3. Kaspi tenger. Természet után. — 4. Bandika a konyhában. — 5. Álarcos szerelem. Színmű 4 felvonásban.

Előadások kezdete délután 6 órától folytatódva 11 óráig tartatnak.

NEUMANN M.

uri szabó

és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Elismert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Gyermek matröztrikók és félharisnyák

pamut, cérna és fil d'écosse minőségben legnagyobb választékban, legolcsóbb szabott árak mellett

2601

BÁRSONY ANDOR-nál Szabadság-tér 17. sz.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma kedden, 1912. május 7-én:

1. Titanic vízrebocsátása és a jéghegyek. — 2. Az élet kockajátéka. Szenzációs tragédia 3 felvonásban. A főszerepben Saharet és Henry Porten.

Az előadások kezdete délután 5 órától folytatódóan 11-ig tartanak. — Helyárak: Pálholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill. Müsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Özvegy Pivny Vincéné, született Vargha Ilonka és fiai Aladár és Béla lelkökben fájdalomtól megtörtén tudatják, hogy a forró és hő szeretettel körülvevő férj, illetve a rajongásig szeretett drága apa

Pivny Vince, építész

1912. évi május hó 6-án hétfőn, hajnali 3 óra 17 perckor, az utolsó kenet szentségének Istenbe vetett bizalommal történt ahítatos vétele után, szenvedés nélkül adta vissza lelkét az egék urának.

Az elszenderült földi porai 1912. évi május hó 7-én, kedden délelőtt 11 órakor szenteltetnek be a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint a gyászházban (Teleky-utca 24.) majd 8-án délután 5 órakor földi élete örök folytatására helyeztetnek örök nyugalomra a visontai családi sírkertben.

A drága halott lelkéért a mennyeknél könyörgő gyász-mise-áldozat Visontán tartatik meg május hó 9-én délelőtt 11 órakor.

Örök áldás lebegjen el nem halványuló emléke felett!

A Fazekasvarsándi Tejszövetkezet felszámolás alatti cég felszámolói közhírré tesszük, hogy a Fazekasvarsándi Tejszövetkezet cég 5 éve feloszlott. Felhívatnak a netalán még létező hitelezőket, hogy igényeiket Czibrik András és Domokos János felszámolóknak 60 nap alatt különbeni igényük elvesztése mellett jelentésük be. 3118

Kelt Ujvarsánd, 1912. évi május hó.

A z i g a s a g a t ó s á s.

A felszámolók:

Czibrik András.

Domokos János.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjemnek temetésén résztvettek és bánatomban nagy fájdalommat enyhítették, úgy a posta tisztikarának, mint kartársainak is ez uton mondok hálás köszönetet.

Arad, 1912. május 5.

3140 **Özv. Báthory Jánosné.**

Ugyszintén nem mulasztatom el, hogy Varga Lajos urnak, Kegyelet temetkezési vállalatnak az igazán előzékeny és pontos kiszolgálásáért köszönetünket még külön kifejezni.

Özv. Báthory Jánosné.

Férfi, női és
gyermek cipők.
**Francia
forma.**

7-9-10-12-14-16
koronás árban.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-ú. 1. Telefon 885.

Alólirottak a saját, úgy a nagyszámú rokonság nevében is mély fájdalommal jelentik a szeretett jó testvér, sógor és rokon

Nyáry Béla,

Arad sz. kir. városi nyug. kapitány, több katonai érem s kereszt és polgári érmek tulajdonosa, minorita-rendi confrater, a magyar történelmi társulat s az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet alapító tagja, pálosi hegyelnök s birtokosnak.

f. évi május hó 6-án, déli fél 12 órakor, életének 68 ik évében történt jobblétre szenderültét.

A megboldogult drága halott földi maradványai f. évi május hó 8-án, délelőtt fél 11 órakor fognak a gyászházban (Weitzer Janos-utca 14. sz.) a rom. kat. szentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és Opálosra szállíttatni, hol ugyanaznap d. u. 3 órakor újabb beszentelés után a családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat május hó 9-én délelőtt 9 órakor fog a főt. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutatatni.

Béke hamvaira!

Arad, 1912. május 6-án.

Özv. budai Molnár Vilmosné szül. Nyáry Hermán, jakobi Lányi Pálné szül. Nyáry Emilia, Nyáry Vilmos, Nyáry János testvérei, jakobi Lányi Pál, Nyáry Vilmosné szül. Hruska Judit, Nyáry Jánosné szül. nyéki Csaplár Gizella sógor és sógorinék, Kisharzonai Benedek Antalné szül. Lányi Ilona, jakobi Lányi László dr., Lányi Béla, Nyáry László, ifj. Nyáry Béla, Nyáry István, Nyáry Gyula, Székely Ferencné szül. Nyáry Margit unokaöccsei és hugai.

Varga Lajos

első temetésrendező-intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal 37. Éjjeli szolgálat telefon 738.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
Legjobbák,
Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Nyári színes cipők és angol tenniss

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK
már megérkeztek!!

Valámit a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Hegységárban. 941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Felhívás!

Van szerencsénk tisztelettel a helyi és vidéki vevőink szíves figyelmét felhívni ujonnan érkezett áruraktárunkra.

Nagy raktár női fekete és minden divatszínben a legfinomabb **muslin- és flor-harisnyákban**, ugyancsak férfi és gyermek **socknik, trikók, gyermek ruhák és bébékelen-gyek**. — Nagy választék **c-ipek és batizst gallérokban**, valódi **schweiczi himzések** és **szalagok** minden színben.

Teljes tisztelettel

Weisz és Benjamin

Arad, **Andrássy-tér 22. sz.**
Helyi és vidéki telefon szám 635.
Postai rendeléseket gyorsan, pontosan eszközöljük.

Új cimpfestészeti műterem.

Czeiler István volt cimpfestő művezetője

ZÖLDY GYULA

Arad, Szabadság-tér 22. sz. (Szinház - épületben)

modern

cimpfestészeti műtermet nyitottam,

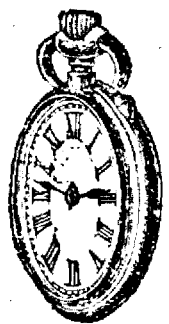
miről értesitem a n. é. helybeli és vidéki közönséget s kérem szíves támogatásukat

ZÖLDY GYULA

mű-, cim- és címerfestő.

Telefon sz. 10.

Új cimpfestészeti műterem.

Új óra- és ékszer-üzlet!!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

Aradon, Forray-utca és Rákóczi-utca sarkán (Guttman-ház)

egy a mai kor igényeinek megelégedésére

óra- és ékszerüzletet

nyitottam. E teren szerzett szakképzett-ségemnél fogva módomban áll igen tisztelt vevőim és megrendelőim igényeit minden irányban kielégíteni. — Üzletelvem: kellemes és gyors kiszolgálás. 3031 **Javítások**: üzletben és üzleten kívül is legutányosabban **8 óráig állással** elfogadok. — Szíves partfogást kér kiváló tisztelettel

Gartner József

Óra és ékszerész.

Hangszer-üzlet áthelyezés!

Igen tisztelt vevőkörömet és a n. é. közönséget értesitem, hogy 2561

hangszer-üzletemet Arad, Asztalos Sándor-utca 9. sz. alól ugyancsak ezen utcában **5. szám alá** helyeztem át.

További szíves partfogást kér

Vasváry K. I.

Izr. szülők figyelmébe!

Ugy a helybeli, mint a vidéki szülőket értesitem, hogy az **orth. rabbi ur felügyelete alatt**, a templom melletti tanácsteremben **naponta délután 2 órától** rendszeres

héber oktatás

megkezdődött **Jelentkezések ugyanott**, valamint **Rosner Zsigmond hitoktató urnál Szent Pál-utca 2.** Kivánatra tenitást háznál is elvállal.

Magyar királyi államvasutak.

122942—912. F. IV. c. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Budapest nyugati pályaudvar állomáson 1912. május hó 21-én.			
Pozsony	"	"	24-én.
Budapest dunaparti teherpályaudv.	"	"	23-án.
Győr	"	"	20-án.
Szabadka	"	"	22-én.
Ujvidék	"	"	24-én.
Papa	"	"	21-én.
Kassa	"	"	22-én.
Losonc	"	"	17-én.
Miskolc	"	"	20-án.
Eszék	"	"	14-én.
Szeged	"	"	23-án.
Temesvár Józsefváros	"	"	15-én.
Debrecen	"	"	24-én.
Szatmárnémeti	"	"	23-án.
Kolozsvár	"	"	21-én.
Nagyvárad	"	"	22-én.
Arad	"	"	13-án.
Békéscsaba	"	"	14-én.
Pécs	"	"	22-én.
Zágráb	"	"	24-én.
Fiume	"	"	18-án.
Szolnok	"	"	29-én.
Nagyzeben	"	"	30-án.
Satoralja-Ujhely	"	"	29-én.
Brassó	"	"	30-án.

Budapest, 1912. évi április hóban.

Az igazgatóság.

1042

(Utánnomás nem díjaztauk).

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget értesíteni, hogy

férfi uriszabó üzletemet

május hó 1-étől Arad, **Andrássy-tér 8. szám alá** az udvarba helyeztem át.

Allandóan dus választéku raktárt tartok legfinomabb angol és belföldi szövetekből. Üzletelvem: Gyors és figyelmes kiszolgálás. További szíves partfogást kér.

Klein Ferenc, uriszabó.

Figyelje meg! Allandó étkezésnél a

„Dózsakenyér”

mily jó hatással van a gyomorra és az emésztésre.

Marosi József

képkerepező és műasztalos

Arad, Weitzer János-utca (a főpostával szemben)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon, Weitzer János-utca (főpostával szemben) egy a mai kornak megfelelő modern

képkerepező és műasztalos üzletet nyitottam.

Allandóan dus választéku raktárt tartok minden kivitelű képekben. Saját kézzel készített képkerepezéseket elvállalok a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, ugyancsak goubelin rámakat plüsch áthúzókkal és az összes asztalos szakmába vágó munkákat a legutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség kegyes partfogását kéri tisztelettel

Marosi József.

3041

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy f. évi május hó 1-én

uri szabó üzletemet

Szabadság tér 8. szám alól, Szabadság-tér 10. szám alá (a vértanúk szobrával szembe) a mai kor igényeinek megfelelően berendezett új üzlethelyiségbe helyeztem át.

Elveim továbbra is a mélyen tisztelt megrendelőim szolid és pontos kiszolgálása marad.

További pártfogást kérve, vagyoni kiváló tisztelettel

Márton Jakab

angol uri szabó, Arad, Szabadság-tér 10.
355 Telefon-szám 355.

A „STANDARD”

életbiztosító társaság
irodáját f. év május hó elsejével
Szent Péter-tér 9-ik számú házba
helyeztette át.
Rolkó Kálmán vezérügynök

2985

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely
Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kőves hőforrása, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, **csusz, reuma** és **kősvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh és petefészek gyanúsítások, méh-hurut, medencebéli sejtiszorítók és izüdmányoknál.** Ivógyógyászati alakjában **idült gyomorbanulatoknak, mákacs ezékrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükrő, kád, mór, szénasav és iszapfürdők.

1908. évtől 6600 Állandó
fürdővendég. 3021

Állandó fürdőorvos, Állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étel-árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnapoként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétá-utak, fenyő-erdő, 200 ha das park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távírda, Interurban-telefon.

— Curia és zenedíj nincs. —
Prospektusküldés irigység.

Boros Beni-tér 1a. alatt
2-ik emeleten egy

4 szobás lakás

cseléd- és fürdőszobával
és más szükséges mel-
lékhelyiségekkel augusz-
tus 1-től 3107

kiadó.

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztár-
nak, vagy más intézetnek —
esetleg divatsalonnak — alkalmas

utcai lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

Ne mulassza el
senki

Nassan R.

eső- és napernyő üzle-
tét Szabadság-tér 19.
felkeresni, ahol a párisi
ujdonságok és a legújabb
divatu sajt készítményü
nap és esőernyők a legjutá-
nyosabb árakon kaphatók.

Javításokat és áthuzásokat a
legolcsóbb áron eszközök.

Kiváló tisztelettel

Nassan R.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

Kollár István

fényező és mázó mester
Arad, Rákóczi-u. 5. sz. a.

Elvállal mindennemű a fényező és
mázoló szakmába vágó munkákat,
nemkülönb **épület-, portál-,
butor- és konyhaberende-
zések** fényezését, ugyszintén ere-
zését a mai korak megfelelő stil-
szerű kivitelben jutányos árakon, ugy
helyben, mint vidéken. Szíves meg-
rendel. sekért esd kiváló tisztelettel

Kollár István,
fényező és mázó. 2937

Fodrászüzlet- áthelyezés!

Igen tisztelt vendégeimet
és az uri közönséget
értesitem, hogy

borbély-és fodrászüzletemet
május hó 1-én

Andrássy-tér 16. sz.

(Szabó Albert-féle ház
udvarába) helyez-
tem át. További szíves
pártfogást kér kiváló
tisztelettel 3091

Czimmer Miklós.

Hatóságilag engedélyezett végeladás
folyamatban van

Singer Sándor divatáruházában

ARAD, József főherceg-ut 3., a „Kossuth“-szoborral szemben.

Szőnyeg, függöny, paplan, ággyterítők, Nőruhakelme, vászon,
chiffon és asztalneműek, Kész női és férfi fehérneműek, zsebkendők.

50% árengedmény
Csipke, szalag, ruhadiszek és napernyőknel.

Singer Sándor divatáruháza, Arad

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában.

2363

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az építkezés terén előfordulható új és átalakítási, továbbá tatarozási munkálatokat felelőség terhe mellett a lehető legjutányosabb árban úgy helyben, mint vidéken, ugyszintén tervek és költségvetések készítését a legpontosabb kivitelben. A nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását továbbra is kérve maradok kiváló tisztelettel 1904

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Kóser vendéglő

megnyitás!!

Igen tisztelt ismerőseimet és a n. é. közönséget értesitem, hogy **Arad Szt.-Pál-utca 2 szám alatt**

kóser éttermet

nyitottam. Főtörekvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeimet minden időben legizlésebb és friss ételekkel, ugyszintén legjobb minőségű italokkal szolid árak mellett kiszolgáljam.

További szives pártfogást kérek kitünő tisztelettel

Czitrom József

vendéglős. 3092

PENZ PÉNZ PENZ

HA SZERENCSES
PENZT SZEREZHET

FREDIN

CIFOKREMMEL

TALALHATÓ

SELLE & KARY

BUDAPEST VI. BUDAÖRSZÉK U. 7.

Telefon szám 676. 2871 Telefon szám 676.

Bádogos és vízvezeték berendező vállalat.

Brandt István

Arad, Weitzer János-u. 7. és Deák Ferenc-u. 40 a. (átjáró udvar)

Készíték mindennemű **bádogos munkákat, csatornázás- és vízvezetékberendezést, jégszekrényeket és sörhűtő készüléket legujabb kivitelben.**

Meghívásra vidékre díjtalanul megyek. — Minden e szakmába vágó javítások azonnal eszközöltetnek a legelőnyösebb árban.

Ugyanott tanulók felvétetnek.

Épület és portál üveges

(táblaüveg és tükör raktár.)

Uj építkezési, valamint bármily csekély javítási munkát pontosan és jutányosan végez. Önműködő vászon és nád ablakrollettákat olcsón szállít 1431

Fried Ferenc

Arad, gróf Apponyi Albert-ut 15—16.

Telefon 909. Telefon 909.

Urihölgy közönség szives figyelmébe ajánlom

angol és francia női divattermemet

Elvállalok legujabb divatlapok szerint minden kivitelű **toalettek és kosztümök készítését** legizlésebb kiállit-

tásban **szolid ár mellett.** — Meghívásra készséggel hához jövök. — Kitünő tisztelettel 3040

Karpelesz Irén

női szabó, Aulich Lajos-utca 20. szám.

Ezen rovatban minden szó egy-
eseri beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh.-ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útjánon küldendők — a szerkesztés a szöveg elír — avagy levélbéllyegekből. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor köztendő.
A hirdetés megkeresésénél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetés díja a szavak száma szerint számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban négyhuzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjmentesen megismerkedni. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatok hoz,

melyeket valamely jelige alattküldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

A kiadóhivatalba

újabbban a következő jeligés levelek érkeztek:

„Cigányzene.“
„Rendszeretű.“
„Minden kívánságát teljesítem.“
„Becsület.“
„Discret.“
„Magdolna.“

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 1-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Négy polgárit végzett,

önálló iparos volt és három nyelven beszélő egyén raktárnoknak vagy bármilyen állásba ajánlkozik. Ajánlatokat „törekvő“ jelige alatt a kiadóba kér. 3121

ALKALMAZÁST NYER.

Irodai

teendőben jártas kiasszony f. hó 15-iki belépésre állást nyer. Cím a kiadóhivatalban.

Egy elárúsítónő

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 555

Fiatall mindencsalány

gyermektelen hivatalnoksaládnál könnyű szolgálattal azonnal alkalmazást nyer Aulich Lajos-utca 7/e.

Egy jómodoru

kiasszony vagy asszony felvétetik egy kis lány mellé a délutáni órákra. Cím a kiadóhivatalban. 3131

Fűszerkereskedésben

részére azonnali belépésre 2 detalista és 1 engrossista idősebb segédet keresek. Akik egy helyen huzamosabb ideig voltak alkalmazva, továbbá magyarul, németül és románul beszélők előnyben részesülnek. Färber Lajos Aradon. 3133

4 középiskolát végzett,

a gépirásban jártas, szép írással bíró fiatalembert gyakornokul szonnali belépésre keresünk. Ajánlatokat „Ambiciózus“ jeligére a kiadóba kérünk. 3122

KIADÓ LAKÁS.

Butorozott szoba

a város közepén (Kölcsey-utca 9/a) külön bejárattal, utcai ablakkal, kiadó.

Sina-utca és Tökölly-tér

sarkán lévő bérházamban egy 4 szobás lakás június 1-től és egy pince lakás azonnalra kiadó. Értekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19 szám. Telefon 627 2741

Lakás kiadó

3 szobás udvari modern lakás gyermek-, háló-, fürdőszoba és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó Teleky-utca 19. sz. Értekezhetni ugyanottan. 2995

Utcai két ablakon

butorozott szoba, külön bejárattal azonnal kiadó egy vagy két ur részére Vörösmarty-u. 1., színházszemben. 3132

Boros Benitérhez közel

a Verbőczy-utca 5. sz. a. egy raktár kiadó. 3119

Egy cinosan butorozott

szoba, külön bejárattal és villanyvilágítással, azonnal kiadó Rákóczi-utca 10. 3134

3 szobás

udvari garzon lakás fürdőszobával, verandával, villanyvilágítással, esetleg 2 szoba konyhává átalakítható, mellékhelyiségekkel, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Flórián-utca 15., I. em. 3136

Azonnal kiadó

a belvárosban egy különálló négyszobás utcai lakás. Ugyanott egy fiatal házastérpár kerestetik. Cím a kiadóban. 3135

Augusztus 1-re

egy 5 szobás különálló lakás fürdőszobával, azonkívül raktár és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. 2057

Batthyány-u. 32.a.

számu házban 3 szobából álló lakás, iroda, vagy garzon lakásnak különösen alkalmas, butorozva vagy annélkül, azonnal kiadó. Tudakozódni lehet Kemény Manónál. Telefon 328. 3008

Eötvös-utca 17.

különbejárattal utcai butorozott szoba kiadó. 3105

Kopott parket

tűkörünyes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pasztájával dörzsöli fel. 1-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hiss tudja már ön is?

hogy a legcinosabb és legtartósabb saját műhelyben készült kész férfi, női és gyermekcipők jutányos árért kaphatók az Aradi cipészek termelő szövetkezeténél Aradon, Szabadság-tér 14. szám alatt. 6674

Hölgyközlés

szíves figyelmébe ajánlom legdivatosabb bécsi és párisi eredeti modell-kalapudonságaimat, melyek nagy választékban, izléses kivitelben, igen előnyös árban szerezhethők be nálam. Nagy választék gyermekkalapokban. — Havas Gizella női kalap-divatterme, Forray utca (Gróf Hunyady-palota.) 1741

Arad legrégebbi kerékpár-, varrógépraktára és javító műhelye. Alapított 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Helikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Képket mintákból

legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve, ugyanint mindenféle üvegezést olcsón és pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg- és porcellán-, lámpa-, díszműárkereskedés Andrassy-tér 20. Megyei és városi telefon 588. 4310

Vanillon

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vanillát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Szülőbirtokok

menekabér megtakarítást érnek el, ha kettős szóróval ellátott Hydro-lina permetezőnkkel dolgoznak. Főraktár Kovács Soma és Társánál Arad. 3018

Krausz Paul n

12 000 kötetes kölcsönkönyvtára. Minden jó új mű magyar, német, francia és angol nyelven raktáron. Imakönyvek legjutányosabban. Tolnai Világlapja vasárnapi száma már péntek reggel kapható. Antiquar könyvek vétele és eladása. 4491

Házbérekönyvek,

a célnak megfelelő beszállással kaphatók Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Egy

egészen új alig használt Nicolson féle nagy 8-as cséplő garnitúra jutányos áron eladó. Cím: Fischer Antal. Apáti u. p. Simonyfalva, Arad megye. 3088

ÜZLETEK.

Ujonnann épült üzlethelyiség Csiky Gergely-utca 16. szám alatt kiadó. 2007

Egy jófogalmu

korcsmát keresek elszámolásra, melyben több évi gyakorlatom van, 800 korona óvadékkal. Cím a kiadóban. 3120

KÖLÖNFÉLE.

Szép fogakat

szépségre kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolín fogorvosja. 1-5251

Elegáns angol és francia

toalettetvállal Rosenbergné Stuckart Erna Damjanics-utca 7. 2269

Ügyes kártyító

ajánlkozik a szakmába bármilyen kártyító munkák pontos és kitűnő elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemléssel. Stáhl M., Tökölly-tér 7. sz. 1211

Virágok és rózsák

élsődiei és bolhái ellen használjon 20%-os „Tabicotin Emulsiót Vojtek.“ Siker biztosítva. Vojtek és Weisz, Arad. 1-5251

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentilából. Köztudomású dolog, hogy a legolcsóbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentilák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likőrök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi Jégtelep“ jéggyáránál Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2688

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és élsődiei ellen legbiztosabb a 20%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek.“ Vojtek és Weisz Arad. 1-5251

*Juhász-Anna levél-
papírját vegye!*

Elvezetet a Budapesti Csipkeáruház

nyújt a hölgy-közönségnek

ujjonnan megnyitott fióküzletének megtekintése
Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota)

**Naponta érkeznek
ujdonságok!!**

2811

**Előzékeny kiszolgálás!
Vételkényszer nélkül!**

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491
forgalmi iroda Aulich Lajos-utca
2. Tyityán Testvérek, ahol a leg-
szolidabban lesz lebonyolítva házak,
földbirtokok, szőlőbirtokok eladása
és vevése. Ugyiszintén kieszközöl
pénzkölcsönöket házakra, földekre
és mindennemű ingatlanokra, a
legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó ház

4 szoba, széles csukott folyosó és
az összes mellékhelyiségekből álló
teljesen modern, magános uri ház
a belvárosban eladó. Cím a kiadó-
hivatalban 8020

Magános uriház,

négy szobás lakás, szép kerttel
Knézich K.-utca 13. sz. eladó, eset-
leg kiadó. 8112

Szőlőmoly

(Heurwurm) ellen legbiztosabban
mentheti szőlőtermését 1 1/2%-os
"Tabicotin Emulzió Vojtek" per-
metezése által. Vojtek és Weisz. I-5251

Gőztéglagyár Mikelaka

ajánlja géppel gyártott,
legjobb minőségű

géptégláit

falazásra, kútkészítésre,
továbbá mindennemű
nyersfalazásra. ::

Tulajdonos: 5124

Pollak Sándor Arad.

Városi irodája Nádor-utca 14. sz.
Telefon 55. és 515.

Írógép

Vost 10. számú, kifo-
gástalan állapotban
olcsón eladó.

Hubert József

Szabadság-tér 8. Telefon 262.
8141

1121

Ha pontosan és diszkrétan
akarja ügyeit elvégeztetni,
ugy csak a

Gyorsfutár- vállalathoz

forduljon, Zrinyi-u. 1. Telefon 848.

Ugyiszintén elvállal koszt-
hordást, színházjegyváltást,
gardirozást, reklámok ki-
osztását, számlák incasszá-
lását, lakás és butorozott
szoba kiadást és keresést
is a legolcsóbb árakban. 243

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszert,
brillians és gyémánt ék-
szert vagy pontosan járó
zsebórát akar venni

alkalmi ajándéku

ha elmegy az olosó be-
vásárlási helyre a Forray-
utoába

ZINNER VILMOS 8103

ékszerész és óráshoz
akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigríd,
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petráss Sári,
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközön-
sége osakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár:

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Kiadó lakások.

Folyó évi november hó 1-ére
Gróf Károlyi Gyula utca 7.
számu házbán 1 négyszobás,
3 háromszobás utcai

lakás

miden komforttal berendezve,
fürdőszobával, gáz- és villany-
világítással, mellékhelyiségek-
kel együtt

kiadó.

Bővebbet a házmesternél, vagy
Oravetz Miklós fakereskedő-
nél, Arad. 3117

229-1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke aradváros közönsége ré-
szére az 1912/13. évi téli idényre
szükséges 2000 köbméter bűkk és
2000 köbméter eser tűzifa szállí-
tásának elvállalása iránt folyó évi
május hó 13-án d. e. 10 órakor ár-
lejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az aján-
lati összeg 5 %-a készpénzben,
vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak
írásbeli ajánlatokkal lehet.
Az írásbeli ajánlatok lezártan
1912. évi május hó 13-án d. e.
10 óráig nyújtandók be, s csak
akkor vétetnek figyelembe, ha
azokhoz a bánompénzről szóló le-
téti jegy mellékelve van s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja. A bánompénz városunk
pénztáránál teendő letétbe.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1912. évi apr. hó 29 én
tartott üléséből.

A gazdasági szék

Aradi Nyomda

Részvénytársaság
készít

névjegyet

elefántesontpapíron
= nyomva =

divatos kivitelben.

JÉGSZEKRÉNYEK

legjobb minőség, melyek kevés
jéggel kitűnően hűtenek. ≡

Kaphatók: **SZABÓ ALBERT-nél**

Ő es. és kir. fensége József főherczeg udvari szállítója.

8075

Üveg-, porcellán-, lámpa-
és konyhaberendezési üzlet

Bér-autok

Taxameteres

Telefonszám

816

2851

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

1606—1912. t.lkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujaradi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy dr. Crisán Aurél ujaradi ügyvéd által képviselt Németszentpéteri gazdasági bank végrehajtónak Buta Zsófia székesúti lakos végrehajtást szenvedett elleni 700 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ujaradi kir. járásbíróság területén levő, a I. székesúti 211. számú tjkvben A. I. 2. sorszám 1374. hrsz. alatti ingatlanból Buta Zsófiát megillető jutalék 213 korona és II. a székesúti 1094. számú tjkvben A. I. 1. sorszám 418—419/a. hrsz. alatt Buta Zsófia nevében álló ingatlan 845 korona kikiáltási árban Székesut községben 1912. évi július hó 19. napján d. e. 9 órakor bírói végrehajtási árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek ezen telekkönyvi hatóságnál és Székesut község előjáróságánál tekinthetők meg.

Ujaradon, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1912. évi április hó 14. napján.

Kovácsics, s. k.
kir. járásbíró.

3128

3111

Nagy butoreladás!

Ujonnan való átalakítás végett a Deák Ferencz-utcában lévő Vas-szállodában az összes butorok, szőnyegek, függönyök, ágynemük és egyéb ingóságok és három billiárdasztal, ugy-szintén a kávéház teljes berendezése, egészben vagy részletekben eladó.

Építetők figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közön-ség szives tudomására hozni, hogy Amerikában szerzett 8 évi tapasztalat után visszatérve, helyben, József főherceg-ut I. szám alatt

Építészeti irodát

nyitottam. 2861

Elvállalok az építészet terén előforduló mindennemű építkezéseket, valamint átalakításokat a mai kor igényeinek megfelelő kivitelben.

Tervezéssel és költségvetéssel kívánatra szolgálok. Meghívásra vidékre is megyek. Kiváló tisztelettel

Kláity János

képesített kőművesmester
Arad, József főherceg-ut 1.

9010—912.

Pályázati hirdetmény.

Az 1912—13. kezdetével hivatásos honvéd állatorvosi tisztviselőkké való kiképzés céljából 2 egyévi önkéntessé még fel nem avatott pályázó a m. kir. állatorvosi főiskolába felvétetik. A részletes pályázati feltételek a kapitányi hivatal vagy a városi levéltárban betekintheők.

Arad, 1912. április 19.

A városi tanács.

Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete

Fehér Kereszt-szálloda épület.

Telefon szám 100.

Osztálysorsjegyek

a folyó évi május 22-én kezdődő húzáshoz nagy szám választékban már kaphatók.

Ajánljuk a következő szerencseszámokat:

4266	8799	13233	34645
4272	12678	13236	53941
53956	53951	65104	65109
65117	65122	91753	91770

Eredeti árak:

Egy nyolcad K. 1.50, egy negyed K. 3.—, egy fél K. 6.—, egy egész K. 12.—

A fenti számok kizárólag csak nálunk kapható. Vidéki megbízások azonnal és portómentesen elintéztetnek.

A nálunk vásárolt 12698. számú osztálysorsjegy 600.000 koronát, a 13232. számú f. évi április 10-én 20,000 koronát és a 34642. számú f. évi április 12-én 10,000 koronát nyert. Ezenkívül számos 5000, 2000 és 1000 koronás nyerményt fizettünk ki szerencsés vevőinknek.

Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete.

Alaptőke 5,250.000 kor. Tartalékalapok 2,000.000 koronán felül.

Elad és vesz: értékpapírokat, sorsjegyeket, ércpénzeket stb. — Betéteket elfogad takarékbetéti könyvecskékre és folyó (cheque) számlára. — Előlegeket nyújt értékpapírokra. Kiállít ntalványokat és hittelveleket az összes külföldi piacokra. Igérvényeket kiállít minden húzásra. A magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye.

2707